

**Sprawozdanie**  
**z działania wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia**  
**na Wydziale Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku**  
**w roku akademickim 2021/2022<sup>1</sup>**

Nad zapewnieniem jakości kształcenia oraz doskonaleniem procesu dydaktycznego na Wydziale Nauk o Edukacji UwB czuwają:

- Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia,
- Wydziałowy Zespół ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się.

Na posiedzeniu Rady Wydziału NoE UwB w dniu 22 października 2020 r. powołany został Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia i Wydziałowy Zespół ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się (na kadencję 2020-2024), którego zadania określa Uchwała nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku *w sprawie ustalenia zasad działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku*. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia tworzą przedstawiciele trzech kierunków studiów realizowanych na Wydziale NoE – pedagogiki, pedagogiki specjalnej, pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej.

W roku akademickim 2021/2022 w ramach studiów magisterskich jednolitych (stacjonarne i niestacjonarne) prowadzone były dwa kierunki studiów:

- pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna,
- pedagogika specjalna.

W ramach trzyletnich studiów I stopnia (stacjonarne i niestacjonarne) były proponowane studentom następujące kierunki studiów:

- pedagogika opiekuńczo-wychowawcza,
- pedagogika resocjalizacyjna,
- praca socjalna.

Po raz ostatni w tym roku akademickim realizowany był III rok studiów na programie Pedagogika I stopnia z modułami do wyboru: animacja kultury z arteterapią, pedagogika resocjalizacyjna oraz pedagogika opiekuńczo-wychowawcza.

W cyklu 2021/2022 po raz ostatni przyjęliśmy studentów na program Pedagogiki II stopnia z oferowanymi modułami (pedagogika wczesnoszkolna, animacja kultury z arteterapią, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pedagogika resocjalizacyjna, menadżer oświaty).

---

<sup>1</sup> Stan studentów z GUS – grudzień 2020

Wygaszanie programów studiów na programach I i II stopnia na kierunku pedagogika (z modułami do wyboru) następuje zgodnie z przepisami wprowadzonymi w Ustawie z dnia 18 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

W roku akademickim 2021/2022 łączna liczba studentów na Wydziale Nauk o Edukacji wynosiła 1573, w tym:

- na studiach stacjonarnych: **945**
- na studiach niestacjonarnych: **628**
- Studia podyplomowe **118**.

**Tabela 1.** Liczba studentów na studiach stacjonarnych w roku akademickim 2021/2022 (ze względu na kierunek, moduł i rok studiów)

Kierunek	Moduł	Rok studiów	Liczba studentów	Razem
Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 5-letnie		I rok 5-letnie	102	292
		II rok 5-letnie	96	
		III rok 5-letnie	94	
Pedagogika specjalna - 5-letnie		I rok 5-letnie	30	81
		II rok 5-letnie	24	
		III rok 5-letnie	27	
Pedagogika opiekuńczo – wychowawcza - I stopnia		I rok I st.	62	102
		II rok I st.	40	
Pedagogika resocjalizacyjna - I stopnia		I rok I st.	70	105
		II rok I st.	35	
Pedagogika I stopnia	animacja kultury z arteterapią	III rok I st.	15	81
	resocjalizacyjna	III rok I st.	28	
	opiekuńczo-wychowawcza	III rok I st.	38	
Pedagogika II stopnia		I rok II st	104	206
	opiekuńczo-wychowawcza	II rok II st	31	

Kierunek	Moduł	Rok studiów	Liczba studentów	Razem
	pedagogika resocjalizacyjna - kuratela sądowa	II rok II st	9	
	wczesnoszkolna	II rok II st	62	
Praca socjalna		I rok I st.	25	
		II rok I st.	22	77
		III rok I st.	30	
Praca socjalna		II rok II st.	1	1
<b>Studia stacjonarne razem</b>				<b>945</b>

**Tabela 2.** Liczba studentów na studiach niestacjonarnych w roku akademickim 2021/2022 (ze względu na kierunek, moduł i rok studiów)

Kierunek	Moduł	Rok studiów	Liczba studentów	Razem
Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna 5-letnie		I rok 5-letnie	57	101
		II rok 5-letnie	44	
Pedagogika opiekuńczo – wychowawcza I stopnia		I rok I st.	32	62
		II rok I st.	30	
Pedagogika resocjalizacyjna I stopnia		I rok I st.	38	57
		II rok I st.	19	
Pedagogika I stopnia	opiekuńczo-wychowawcza	III rok I st.	53	53
Pedagogika II stopnia		I rok II st.	118	305
	opiekuńczo-wychowawcza	II rok II st.	46	
	menadżer oświaty	II rok II st.	10	

resocjalizacyjna – kuratela sądowa	II rok II st.	33	
wczesnoszkolna	II rok II st.	98	
Praca socjalna I stopnia	II rok I st.	15	15
Praca socjalna II stopnia II stopień	I rok II st.	15	35
	II rok II st.	20	
<b>Studia niestacjonarne razem</b>			<b>628</b>

W porównaniu do poprzedniego roku akademickiego liczba studentów na studiach stacjonarnych nieznacznie wzrosła (o 11 studentów), natomiast na studiach niestacjonarnych zwiększyła się o 100 studentów.

## **1. MONITOROWANIE KOMPETENCJI I DOŚWIADCZENIA ORAZ KWALIFIKACJI NAUCZYCIELI AKADEMICKICH I INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA ZE STUDENTAMI I DOKTORANTAMI**

Proces monitorowania kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami i doktorantami na Wydziale Nauk o Edukacji UwB odbywa się według kryteriów zawartych w § 4 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku w *sprawie ustalenia zasad działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Uniwersytecie w Białymstoku*.

W ramach Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia realizowane są prace, które dotyczą systematycznej analizy i oceny:

- 1) *pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych pod kątem podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich*

Na podstawie corocznych sprawozdań składanych przez nauczycieli akademickich w terminach wyznaczonych przez Dziekana odbywa się również ocena kadry naukowo-dydaktycznej pod kątem podnoszenia kwalifikacji zawodowych. *Karty osiągnięć i wyników pracy nauczyciela akademickiego* zawierają informacje dotyczące kursów, szkoleń, konferencji

krajowych i międzynarodowych, w których uczestniczył pracownik, ich organizacji, uczestnictwa w kongresach, zjazdach, sympozjach naukowych itp.

Przegląd i analiza kart osiągnięć i wyników pracy nauczycieli akademickich pozwala stwierdzić, że wszyscy nauczyciele realizują formy doskonalenia i są one zróżnicowane. Są to zarówno studia podyplomowe, webinaria oraz szkolenia.

W roku akademickim 2021/2022 na Wydziale Nauk o Edukacji odbyły się trzy edycje staży online dla pracowników naukowo-dydaktycznych uczelni ukraińskich nt. *Działalność dydaktyczno-badawcza we współczesnym uniwersytecie: wyzwania, przykłady rozwiązań, perspektywy*. W stażach wzięło udział ponad 350 wykładowców z uczelni wyższych Ukrainy. W toku kolejnych spotkań uczestnicy mogli doskonalić kompetencje w zakresie stosowania różnorodnych metod i form pracy ze studentami (np. trening twórczego myślenia, praca metodą tutorską, narzędzia interaktywne online, komunikacja międzykulturowa) oraz wzbogacać warsztat badawczy w zakresie m.in. pisania artykułów naukowych oraz pozyskiwania grantów na badania. Program koordynowała dr Marta Kowalczuk-Wałędziak - prodziekan Wydziału Nauk o Edukacji ds. współpracy międzynarodowej. Wykładowcy: Prof. dr hab. Mirosław Sobiecki; dr hab. Alicja Korzeniecka-Bondar, prof. UwB; dr hab. Tomasz Bajkowski, prof. UwB; dr hab. Urszula Wróblewska, prof. UwB; dr hab. Krzysztof Sawicki, prof. UwB; dr Beata Kunat; dr Bożena Tołwińska; lic. Tomasz Krynicki.

W roku akademickim 2021/2022 podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli odbywało się poprzez udział w projektach badawczych i dydaktycznych m.in.:

W latach 2022-2024 na Wydziale Nauk o Edukacji będzie realizowany międzynarodowy projekt **Empowering Teachers for Automatic Recognition of learning periods abroad (ETAR)**. Projekt jest finansowany ze środków UE, a jego koordynatorką z ramienia UwB jest dr Marta Kowalczuk-Wałędziak. W projekcie bierze udział także z ramienia UwB (jako trenerka i badaczka) – dr Anna Młynarczuk-Sokołowska. Projekt powstał w ramach konsorcjum obejmującego organizacje pozarządowe zajmujące się mobilnościami uczniów (EFIL - lider konsorcjum; YFU Estonia; AFS Poland; AFS Belgium Flanders; Go!Network), instytucje akademickie (UwB) i stowarzyszenia kształcenia nauczycieli (Estonian Teacher Association). Wydział Nauk o Edukacji odpowiada za część badawczą projektu. W 2020 r. Komisja Europejska powołała zespół ekspertów do opracowania rozwiązań mających na celu wypracowanie wspólnych dla krajów UE mechanizmów wspierających uznawalność efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą a następnie dostosowanie ich do kontekstów edukacyjnych państw członkowskich. Celem projektu ETAR jest implementacja

w praktyce i sprawdzenie w toku badań użyteczności tych rozwiązań, w szczególności zaś modelu rozwoju zawodowego nauczycieli w zakresie przygotowania ich do automatycznego uznawania efektów uczenia się uczniów szkół ponadpodstawowych osiągniętych w okresach nauki za granicą, w trzech państwach: Estonia, Belgia i Polska. W projekcie weźmie udział 45 nauczycieli akademickich, 200 nauczycieli, 200 uczniów, a także 40 dyrektorów szkół, reprezentantów organizacji zajmujących się wymianą uczniowską, ministerstwa edukacji oraz krajowych agencji programu Erasmus+.

1. Projekt **Zwiększenie kompetencji kadry dydaktycznej Uniwersytetu w Białymstoku z zakresu projektowania uniwersalnego** realizowany jest w okresie: 01.10.2021 r. – 28.02.2023 r., dofinansowany jest ze środków UE w konkursie NCBR. Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji dydaktycznych w zakresie projektowania uniwersalnego kadry dydaktycznej Uniwersytetu w Białymstoku poprzez udział m.in. w szkoleniach, wizytach studyjnych, modyfikacji sylabusów, zajęć pilotażowych z zakresu projektowania uniwersalnego, wydania monografii zbiorowej. seminarium metodycznym. Grupę docelową projektu stanowi 134 pracowników, 14 jednostek organizacyjnych (wydziałów i instytutów UwB). To nauczyciele akademicy, którzy chcą rozwinąć swoje kompetencje i wprowadzić elementy projektowania uniwersalnego do realizowanego programu kształcenia. Podniesienie kompetencji nauczycieli akademickich w zakresie planowania zajęć dydaktycznych w myśl projektowania uniwersalnego, ma uwrażliwiać społeczność uniwersytecką na problemy ludzi o specjalnych potrzebach, ale też ułatwiać takim osobom swobodny dostęp do kształcenia na Uniwersytecie w Białymstoku. Koordynatorem projektu jest dr hab. Tomasz Bajkowski, prof. UwB.
2. Na Wydziale Nauk o Edukacji realizowano również projekt **Dostępne Podlaskie – szkolenia i doradztwo dla jednostek samorządu terytorialnego** współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, w ramach osi priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie: 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne. Celem głównym projektu jest podniesienie kompetencji pracowników jednostek samorządu terytorialnego w zakresie stosowania rozwiązań ułatwiających zatrudnianie osób niepełnosprawnych, podniesienie kompetencji koordynatorów dostępności w zakresie zagadnień związanych z przestrzeganiem przez urząd zasad dostępności oraz wdrożenie wniosków i rekomendacji dotyczących dostosowania procedur do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w 56 jednostkach samorządu

terytorialnego z terenu województwa podlaskiego w okresie do 31.10.2022 r. Pracownicy naszego Wydziału zaangażowani w realizację projektu służyli wsparciem merytorycznym z zakresu projektowania uniwersalnego, konsultowali audyty dostępności oraz poszerzali ramy współpracy naszego wydziału z jednostkami samorządu terytorialnego. Koordynatorem projektu z ramienia Uniwersytetu w Białymstoku jest dr hab. Tomasz Bajkowski, prof. UwB.

3. Uniwersytet w Białymstoku we współpracy z instytucjami partnerskimi: Uniwersytet Warszawski, Malmo Universitet (Szwecja), Latvijas Kristīga Akadēmija (Łotwa), Klaipėdos Universitetas (Litwa) realizował **projekt: *Social Professions for Supporting Youth in a European Solidarity Context*** finansowany z Narodowej Agencji Programu Erasmus+ (Szkolnictwo Wyższe, Partnerstwa Strategiczne). Realizatorzy projektu w ciągu 35 miesięcy opracowywali i testowali anglojęzyczny moduł kształcenia na studiach z pedagogiki i pracy socjalnej do pracy z młodzieżą w globalizującym się społeczeństwie (od szeroko pojętej edukacji po interwencje resocjalizacyjne). W ramach projektu zostały zrealizowane międzynarodowe badania porównawcze na temat sytuacji młodzieży, ponadto opracowane: program kształcenia, podręcznik i antologia tekstów dla studentów. Podsumowaniem projektu była Letnia Szkoła, która odbyła się w lipcu 2022 w Białymstoku. Koordynatorem projektu z ramienia UwB był dr hab. Krzysztof Sawicki, prof. UwB. W projekcie brali też udział następujący pracownicy Wydziału: dr Emilia Żyłkiewicz-Płońska, dr Katarzyna Szorc, dr Mariusz Dobijański, mgr Anna Łukasiak, mgr Piotr Więclawski, mgr Jessica Kristin Nowak.
4. Uniwersytet w Białymstoku w partnerstwie z firmą Open Education Group w Białymstoku w okresie od 02.03.2020 r. do 30.09.2023 r. realizuje projekt Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach konkursu nr POWR.03.05.00-00-Pu27/19 nt. *Eliminacja barier elementem misji uniwersytetu. Implementacja zasad projektowania uniwersalnego* współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (Działania 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020). W ramach projektu zostały opracowane a następnie wdrożone do programu studiów kierunków: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pedagogika resocjalizacyjna, pedagogika, praca socjalna obowiązkowe zajęcia dydaktyczne z zakresu projektowania uniwersalnego. Ponadto 10 pracowników Wydziału nauk o Edukacji odbyło szkolenie z zakresu projektowania uniwersalnego. Koordynatorem

projektu jest prof. dr hab. Marek Konopczyński. Eksperci ds. merytorycznych z ramienia Uczelni: dr hab. Agnieszka Sakowicz-Boboryko, dr Dorota Otapowicz.

5. W roku akademickim 2021/22 kontynuowana była realizacja **projektu Erasmus+ pt. MELINC - Training Teachers for Inclusion in Mongolia**. Projekt jest koordynowany przez prof. Gracienne Lauwers z Vrije Universiteit Brussel. W projekcie biorą udział pracownicy Wydziału Nauk o Edukacji (dr Marta Kowalczyk-Wałędzik – koordynator; dr hab. Wioleta Danilewicz, prof. UwB; dr Urszula Bielecka; dr Tomasz Kasprzak) i Wydziału Prawa (dr Anna Drabarz; mgr Wojciech Zoń).

**6. Projekt: *Słowniki Bibliograficzne Uczonych Polskich* w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki**

7. Pracownicy Katedry Historii i Teorii Wychowania Wydziału Nauk o Wychowaniu; prof. dr hab. Elwira J. Kryńska, dr Joanna Dąbrowska, dr Agnieszka Suplicka, dr Łukasz Kalisz zostali zaproszeni przez Polską Akademię Umiejętności w Krakowie (PAU) do udziału w projekcie: *Słowniki Bibliograficzne Uczonych Polskich*. Projekt jest finansowany przez Narodowy Program Rozwoju Humanistyki. Okres realizacji projektu: 2019–2023. Zamierzeniem projektu jest opracowanie obszernego słownika biograficznego polskich naukowców w poszczególnych dziedzinach nauki. Założenie przyjęte w przedstawianym projekcie Polskiej Akademii Umiejętności jest wydobycie, często z zapomnienia, wszystkich, którzy zaznaczyli swą działalność w poszczególnych dziedzinach nauki w Polsce przez publikacje, książki, wykłady, kształcenie, organizację ośrodków itd. Liczba badaczy, którzy zostaną opracowani w ośmiu słownikach biograficznych: polskich archeologów, astronomów, botaników, chemików, fizyków, geologów, matematyków i pedagogów, będzie wynosiła ponad 11 tysięcy, co wielokrotnie przewyższa liczbę osób posiadających biogramy w istniejących wydawnictwach encyklopedycznych. Słowniki będą opublikowane w formie książkowej oraz w postaci portalu udostępniającego opracowane biogramy. Portal utrzymywany będzie na serwerach PAU również po zakończeniu projektu, a w przyszłości będzie mógł być rozbudowywany. Pracownicy Katedry Historii i Teorii Wychowania mają opracować biogramy zasłużonych profesorów pedagogów oraz profesorów innych dyscyplin naukowych zasłużonych dla pedagogiki, ze wskazaniem ich wkładu w rozwój naszej dyscypliny. Projekt przewiduje przygotowanie 1 500 biogramów pedagogów polskich.

8. Wydział Nauk o Edukacji jest Partnerem Merytorycznym **projektu: Białostocka Szkoła Ćwiczeń - kompetencje kluczowe w praktyce szkolnej**. Powszechnie



Towarzystwo Oświatowe „Edukacja Narodowa” im. Ks. Grzegorza Piramowicza w Białymstoku oraz Narodowe Forum Doradztwa Kariery w Warszawie wraz z Partnerami Merytorycznymi: Uniwersytetem w Białymstoku, Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli, Poradnią Psychologiczną nr 2 w Białymstoku realizują działania w zakresie tworzenia szkoły ćwiczeń będącej miejscem rozwoju zawodowego dyrektorów i nauczycieli stosujących w swojej pracy ciekawe rozwiązania dydaktyczne, organizacyjne i wychowawcze. Celem głównym projektu jest poprawa funkcjonowania systemu wspomagania szkół w zakresie rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych na rynku pracy. Realizacja działań obejmuje obszary: matematyczny, przyrodniczy, językowy i informatyczny oraz indywidualizacji procesu uczenia się. Projekt nr POWR.02.10.00-00-3033/20 „Białostocka szkoła ćwiczeń” jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. **Okres realizacji:** od 01.09.2020 do 31.08.2022. Wydział Nauk o Edukacji reprezentują: dr Barbara Dudel i dr Monika Zińczuk.

Doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli realizowane jest również poprzez wyjazdy na inne uczelnie w celu prowadzenia zajęć, wizyt monitorujących i wyjazdów szkoleniowych, które odbywały się w ramach Programu Erasmus+ w roku akademickim 2021/2022.

**Tabela 3:** Udział pracowników Wydziału NoE w Programie Erasmus+

<b>WIZYTA MONITORUJĄCA</b>	
dr hab. Tomasz Bajkowski, prof. UwB	Burgas Prof. Dr. Asen Zlatarov University (BUŁGARIA)
<b>STA - wyjazdy w celu prowadzenia zajęć</b>	
dr hab. Krzysztof Sawicki, prof. UwB	Fachhochschule Potsdam University of Applied Sciences (NIEMCY)
dr Krzysztof Czykier	Burgas Prof. Dr. Asen Zlatarov University (BUŁGARIA)
dr Marta Mirosława Perkowska	Burgas Prof. Dr. Asen Zlatarov University (BUŁGARIA)
mgr Urszula Namiotko	Burgas Prof. Dr. Asen Zlatarov University (BUŁGARIA)

dr Anna Młynarczuk-Sokołowska	Universidad de Cordoba (HISZPANIA)
dr hab. Anna Józefowicz	Universita Degli Studi di Bari Aldo Moro (WŁOCHY)
dr Katarzyna Szorc	Instituto Politecnico de Coimbra (PORTUGALIA)
dr Beata Kunat	Instituto Politecnico de Coimbra (PORTUGALIA)
dr hab. Anna Józefowicz	Universit A' Degli Studi Di Genova (WŁOCHY)
<b>STT - wyjazdy szkoleniowe</b>	
dr Marta Kowalczuk-Walędziak	Universidad de Cordoba (HISZPANIA)
dr Marta Kowalczuk-Walędziak	Universita degli Studi di Genova – Scuola di Scienze Sociali (WŁOCHY)

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli odbywa się również poprzez przygotowywanie wniosków o finansowanie projektów badawczych. W roku akademickim 2021/2022 dr hab. Karol Konaszewski, prof. UwB w ramach konsorcjum z Instytutem Psychologii Polskiej Akademii Nauk otrzymał grant NCN o wartości 563 091 zł. Projekt pt. **„Cechy osobowości, zachowania agresywne i charakterystyki sytuacji psychologicznych: badania wśród nieletnich w otwartym vs izolacyjnym systemie resocjalizacji”** ma na celu analizę uwarunkowań zachowań agresywnych w grupie młodzieży nieprzystosowanej społecznie. Zamierzeniem projektu jest sprawdzenie roli cech osobowości (ujętych w modelu Big Five: np. otwartość, sumienność, ugodowość) i charakterystyk sytuacji psychologicznych (odpowiadających taksonomii Ośmiu Diamentów Sytuacyjnych: np. Obowiązek, Intelpekt, Przeciwności, Towarzystwość). Dr Marcin Kolemba otrzymał dofinansowanie na badania w projekcie zatytułowanym **„Polska adaptacja Academic GritScale (K.N. Clark & C.K. Malecki)”** w ramach grantu w konkursie MINIATURA 5. Celem projektu jest opracowanie polskiej wersji skali służącej do pomiaru czynnika grit(determinacji) wśród młodzieży. W roku akademickim 2021/2022 do Narodowego Centrum Nauki został złożony wniosek przygotowany przez mgr Jessicę Nowak pt. „Role społeczne kobiet w autopercepcji wychowanek placówek resocjalizacyjnych” w ramach konkursu PRELUDIUM21.

Ponadto, pracownicy Wydziału Nauk o Edukacji, będącego członkiem konsorcjum 7 uniwersytetów europejskich, złożyli wniosek pt. „Adaptive Expertise Academy for Teachers (micro-AXESS)” w ramach konkursu Erasmus+ ogłoszonego przez Komisję Europejską

(koordynator: dr Marta Kowalczuk-Wałędziak; członkowie zespołu: dr hab. Alicja Korzeniecka-Bondar, prof. UwB; dr Katarzyna Szorc; dr Beata Kunat; dr Agata Butarewicz-Głowacka; dr Bożena Tołwińska; dr Marcin Kolemba; mgr Magdalena Bartoszewicz).

Pozostałe realizowane projekty: Dostępne Podlaskie – szkolenia i doradztwo dla jednostek samorządu terytorialnego.

Ważną rolę w procesie podnoszenia kwalifikacji zawodowych odgrywają również wyjazdy w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w zagranicznych uczelniach w ramach Programu Erasmus+: 9 nauczycieli akademickich przeprowadziło wykłady (STA), 1 osoba odbyła wizytę studyjną, 5 osób odbyło 6 wyjazdów stażowych (STT).

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich potwierdzone jest przede wszystkim uzyskaniem przez nich tytułu lub stopnia naukowego i awansami z tego wynikającymi. W roku akademickim 2021/2022 jeden adiunkt uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika, a dwóch pracowników uzyskało tytuł doktora nauk społecznych.

Nauczyciele akademicy podnoszą również swoje kwalifikacje podczas realizacji stażów krajowych i zagranicznych. W roku akademickim 2021/2022 **dr hab. Alicja Korzeniecka-Bondar, prof. UwB i dr Tomasz Prymak** otrzymali dofinansowanie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) w ramach „Programu wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej - oferta wyjazdowa 2022-2023” na realizację wizyty studyjnej na Uniwersytecie w Patras w Grecji (Department of Educational Sciences and Early Childhood Education). Cel wizyty to rozpoznanie doświadczeń opiekunów i studentów kierunków przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolach i klasach I – III dotyczących mocnych i słabych stron praktyk studenckich.

W roku akademickim 2021/2022 4 pracowników Wydziału zrealizowało krajowe staże naukowe:

1. dr hab. Joanna Szymanowska - Wydział Studiów Edukacyjnych, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
2. dr Agnieszka Sobolewska-Popko, Wydział Pedagogiki, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
3. dr hab. Anna Krajewska – Kolegium Nauk Społecznych, Instytut Pedagogiki, Uniwersytet Rzeszowski
4. dr hab. Tomasz Bajkowski, prof. UwB – Zakład Pedagogiki Szkolnej i Dydaktyki Akademickiej, Instytut Pedagogiki, Wydział Filozofii, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli odbywa się także poprzez wyjazdy na konferencje naukowe o zasięgu krajowym i międzynarodowym, organizację Wydziałowych konferencji seminariów naukowych i webinarów, a także dzięki uczestnictwu w wykładach i spotkaniach naukowych prowadzonych przez zaproszonych gości z Polski i z zagranicy. Poniżej została umieszczona lista konferencji i seminariów naukowych organizowanych przez pracowników Wydziału Nauk o Edukacji:

1. 10-12.06.2022r. Wydział Nauk o Edukacji (na zaproszenie prof. Kamili Budrowskiej) był współorganizatorem **PIASA (The Polish Institute of Arts and Sciences of America) 8th World Congress on Polish Studies pod hasłem ‘Pogranicza’**. Ponad 60 naukowców z całego świata, reprezentujących między innymi historię, literaturoznawstwo, językoznawstwo, ekonomię, politologię, stosunki międzynarodowe i prawo, obradowało na naszym Wydziale w dniach 10 - 12 czerwca 2022 r. Wykład plenarny wygłosiła dr hab. Aleksandra Hnatiuk – badaczka i tłumaczka ukraińskiej literatury pięknej, promotorka ukraińskiej kultury w Polsce i polskiej w Ukrainie. Wydarzeniu towarzyszyła wystawa prac dokumentujących 80-lecie istnienia PIASA.
2. 7.06.2022r. Mobilność międzynarodowa uczniów szkół średnich, funkcjonowanie Planetarium i Obserwatorium UwB oraz oferta Wydziału Nauk o Edukacji skierowana do uczniów i nauczycieli – to tematy **Forum Dyrektorów Szkół UwB**, które odbyło się na Wydziale Nauk o Edukacji, z inicjatywy dr hab. Jolanty Muszyńskiej, prof. UwB – prorektor ds. studenckich. W spotkaniu uczestniczyli dyrektorzy szkół średnich m.in. z Białegostoku, Suwałk, Czyżewa, Sokółki i Czartajewa, którzy mieli możliwość uzyskania wielu praktycznych informacji odnośnie warunków i zasad związanych z uznawalnością efektów uczenia się uczniów osiągniętych w okresach nauki za granicą. Spotkanie zakończyło się promocją książki dr Bożeny Tołwińskiej „Kierowanie szkołą jako organizacją uczącą się. Studium przypadków” (Białystok, 2021). Organizatorką Spotkania była: dr Marta Kowalczuk-Wałędziak – prodziekan ds. współpracy międzynarodowej
3. 31.05.2022r. odbyło się seminarium naukowo-dydaktyczne **„Przygotowanie studentów do zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej – konteksty teoretyczne i praktyczne”** zorganizowane przez **Zakład Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej** Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku
4. 30.05.2022r. odbyła się **Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wielowymiarowość wsparcia społecznego – wyzwania i perspektywy rozwoju”** zorganizowana przez

**Zakład Socjologii Edukacji i Gerontologii Społecznej Wydziału Nauk o Edukacji  
Uniwersytetu w Białymstoku oraz Studenckie Koło Naukowe Pracy wraz  
z Wydziałem Studiów Edukacyjnych UAM**

5. 16.05.2022r. odbyło się **VI Seminarium Naukowe im. Profesora Stanisława Mauersberga „Kuratorium Okręgu Szkolnego Białostockiego – w 100 rocznicę utworzenia”**, które zostało zorganizowane przez Katedrę Historii i Teorii Wychowania Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku
6. Kwiecień-maj 2022r. odbyła się **II SZKOŁA EDUKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ „Wzmacnianie potencjału osobowego dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracji”**
7. 6-7.04.2022r. dr Tore Bernt Sorensen (UJ) przeprowadził wykład zatytułowany: **"Teachers, teacher education, and the European Union"** oraz certyfikowany warsztat, zatytułowany **"Analysing policy documents"**
8. 29.03.2022r. odbyło się seminarium naukowo-dydaktyczne: **Humanitarne oblicze wolontariatu. Dlaczego społecznicy pomagają uchodźcom? Pamięci pomysłodawcy dr hab. Tomasza Sosnowskiego**. W ramach moderowanej dyskusji uczestnicy odpowiadali na pytanie: czym jest kryzys humanitarny? Analizie poddawane były motywacje do społecznego zaangażowania się w pomoc uchodźcom oraz odpowiedź na pytanie: jakie są zagrożenia w pracy wolontarystycznej z uchodźcami z Ukrainy, a jakie na granicy polsko-białoruskiej? Zastanawiano się, co na przyszłość przyniesie doświadczenie z wolontariatu z uchodźcami.
9. 24.11.2022r. odbyło się V Międzynarodowe Seminarium z cyklu **„Rethinking Teacher Education for the 21st Century”** pt. *Jaki świat dorośli zostawiają współczesnym dzieciom? Implikacje dla kształcenia nauczycieli* organizowane z okazji Światowego Dnia Dziecka.
10. 22.11.2022 odbyło się certyfikowane seminarium naukowe **THE NATURE OF CRIMINAL BEHAVIOR: CRIME AND BIOLOGICAL AGING**, które poprowadził Dr Peter Tanksley z University of Texas at Austin (USA). Wydarzenie było częścią cyklu seminariów naukowych poświęconych biologicznym korelatom zachowań przestępczych.
11. 18.11.2022 r. odbyła się **KONFERENCJA ONLINE: „TEACHING AND RESEARCH IN A CONTEMPORARY UNIVERSITY: CHALLENGES, SOLUTIONS, AND PERSPECTIVES”** podsumowująca II edycję staży dla pracowników ukraińskich uczelni.

12. 17.11.2022 r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja „**Wolontariat drogą do praworządności. Metody twórczej resocjalizacji**” organizowaną przez Towarzystwo Salezjańskie w Warszawie przy współpracy z Wydziałem Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku

13. 18.10.2022 r. odbył się wykład profesora Zenona Gajdzicy nt. „**Problem dezaktualizacji narzędzia w badaniach podłużnych – kilka uwag na marginesie badań własnych nad edukacją włączającą uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną**”.

2) *obsady zajęć dydaktycznych przez pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz inne osoby prowadzące zajęcia ze studentami i doktorantami pod kątem zgodności ich kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji zawodowych (np. specjalizacja naukowa, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe) z prowadzonymi zajęciami*

Obsady zajęć dydaktycznych na Wydziale Nauk o Edukacji UwB w porozumieniu z Dziekanem dokonują kierownicy Katedr, Zakładów i Pracowni kierując się kwalifikacjami zawodowymi poszczególnych nauczycieli akademickich, tj. ich specjalizacją naukową, zainteresowaniami badawczymi, dorobkiem naukowym oraz udokumentowanym doświadczeniem zawodowym.

Pracownicy Wydziału odnosili kolejne sukcesy zawodowe m.in. przez otrzymanie stopni naukowych, co jest wskaźnikiem tego, że dorobek naukowy i doświadczenie pracowników wzrasta:

- doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika:

Karol Konaszewski (2021.11.04)

- doktora nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika:

Anna Chańko-Kraszewska (2022.07.14)

- doktora nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika

Monika Żak-Skalimowska (2022.09.29)

Na Wydziale Nauk o Edukacji UwB wzrosła (o 1 osobę) liczba pracowników samodzielnych. Corocznie aktualizowany jest skład kadrowy dla prowadzonych kierunków i poziomów studiów. Odbywa się to w oparciu o przepisy wewnątrzuczelniane i wewnątrzwydziałowe dotyczące monitorowania standardów akademickich w ramach wydziałowego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia.

Uwzględniane są następujące kryteria: stopień lub tytuł naukowy oraz dorobek naukowy w zakresie danego kierunku studiów. Systematyczna ocena składu i jakości kadry nauczającej na danym kierunku i poziomie studiów jest jednym z elementów monitorowania standardów akademickich. Analizy i oceny składu i jakości kadry naukowo-dydaktycznej, dokonuje Dziekan we współpracy z Prodziekanami w oparciu o karty obciążeń dydaktycznych oraz dorobek naukowy pracowników zatrudnionych na Wydziale.

Obsadę kadrową dla wszystkich kierunków i poziomów kształcenia prowadzonych na Wydziale NoE UwB ustalono przed rozpoczęciem roku akademickiego 2021/2022. W związku z uruchomieniem nowych kierunków wzrosła liczba godzin zajęć dydaktycznych, co przy trudnościach z uzyskaniem nowych etatów wiąże się z zatrudnianiem coraz większej liczby pracowników z zewnątrz (42). Kierownicy Katedr i Zakładów obejmują kontrolą takich pracowników w zakresie zgodności ich kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji zawodowych z prowadzonymi zajęciami.

***Wnioski (rekomendacje dla WZJK):***

1. Kontynuować starania dotyczące zwiększenia aktywności pracowników w zakresie uzyskiwania grantów badawczych.
2. Uwzględnić jako jedno z kryterium w ocenie pracowników udział w różnych formach doskonalenia ich kompetencji dydaktyczno-badawczych, także tych organizowanych poza Wydziałem, poprzez udział w projektach i szkoleniach podnoszących kwalifikacje dydaktyczne.
3. Zachęcanie pracowników do wyjazdów zagranicznych, celem prowadzenia zajęć, w ramach programu Erasmus+.
4. W związku z dużą liczbą pracowników pracujących na umowy - zlecenia zwrócić należy szczególną uwagę na jakość prowadzenia przez nie zajęć oraz ich kwalifikacje do prowadzonych przez nich zajęć.

***Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:***

Podjęto bardzo intensywne działania zmierzające do zwiększenia aktywności naukowej nauczycieli akademickich i odnotowano większą aktywność pracowników występujących o granty i realizujących staże krajowe i zagraniczne. Prowadzone spotkania władz wydziału z pracownikami poszczególnych katedr i zakładów informujące o zasadach parametryzacji wydziału, możliwościach publikowania w wysoko punktowanych czasopismach, oraz o różnych formach podnoszenia kompetencji nauczycieli akademickich przyniosły pozytywne

rezultaty - Minister Edukacji i Nauki przyznał w ewaluacji jakości działalności naukowej Wydziałowi Nauk o Edukacji kategorię naukową B+ w dyscyplinie pedagogika UwB (nr decyzji 470/509/2022 z 24.07.2022).

## 2. MONITOROWANIE I DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA

Ocena procesu kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji UwB odbywa się według kryteriów zawartych w § Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku. W ramach monitorowania i doskonalenia procesu kształcenia dokonano analizy i oceny programu studiów oraz ich realizacji, odpowiednio do specyfiki kształcenia:

### 1) zgodności koncepcji kształcenia ze strategią uczelni

Koncepcje kształcenia na wszystkich kierunkach prowadzonych przez Wydział NoE jest spójny z założeniami dokumentu *Misja i Strategia Rozwoju Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku na lata 2015-2024* ([http://pedagogika.uwb.edu.pl/strefa Wydziału](http://pedagogika.uwb.edu.pl/strefa-Wydzialu)) oraz *Uchwałą nr 1645 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2014 w sprawie Strategii rozwoju Uniwersytetu w Białymstoku na lata 2014-2024* (<http://uwb.edu.pl/misja-i-strategia-rozwoju-180>).

Koncepcja kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji UwB w pełni wpisuje się zarówno w nadrzędną misję UwB, jak i jej cele strategiczne – w tym obszarze w analizowanym roku akademickim nie dokonano żadnych zmian. W szczególności dotyczy celu związanego z wysoką jakością kształcenia np.:

- powiązanie procesu kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi (potwierdzenie zgodności prowadzonych badań z tematyką realizowanych przedmiotów przez umieszczanie w sylabusie adekwatnych do tematów publikacji),
- zwiększenie zainteresowania studentów z zagranicy odbywaniem części studiów na UwB,
- unowocześnianie infrastruktury dydaktycznej i informatyzacja procesu kształcenia,
- rozwój kształcenia doktorantów w Szkołach Doktorskich,
- współpraca z instytucjami z regionu w zakresie popularyzacji wiedzy oraz podejmowanie przez pracowników Wydziału inicjatyw w tym zakresie.

W roku akademickim. 2021/2022 Komisja ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się kontynuowała podjęte wcześniej działania w w/w zakresie.



*2) adekwatności programu studiów do zakładanych efektów uczenia się*

Koncepcje kształcenia zawierają wszystkie wymagane elementy m.in. moduły kształcenia, przypisane efekty uczenia się itp. Opis efektów uczenia się uwzględnia wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które student zdobywa w trakcie studiów. Ze względu na interdyscyplinarność koncepcji kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji efekty uczenia się umiejscowione są w kilku dyscyplinach: pedagogice jako dyscyplinie wiodącej, językoznawstwie, informatyce, naukach prawnych, naukach socjologicznych, naukach o kulturze i religii, psychologii, filozofii, naukach o zdrowiu, naukach o komunikacji społecznej i mediach, naukach o zarządzaniu i jakości.

Program studiów wyposaża studenta w elementarną wiedzę oraz praktyczne umiejętności i kompetencje społeczne, przygotowuje absolwentów do podjęcia indywidualnej i grupowej pracy w sektorze edukacji, umożliwia także aplikowanie na studia doktoranckie. Realizowany program studiów w pełni umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

W roku akademickim 2020/2021 Komisja ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się kontynuowała podjęte wcześniej działania w w/w zakresie.

*3) zgodności programu studiów (w tym form prowadzonych zajęć) z zakresem wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się oraz dostosowania programu do specyfiki profilu i formy studiów*

Zaplanowane w programie studiów przedmioty, przypisane do nich treści kształcenia oraz dobrane metody dydaktyczne w pełni umożliwiają osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się dla profilu, poziomu i wymogów określonych w Polskiej Ramie Kwalifikacji dla danego poziomu.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy realizowane są głównie na wykładach z wykorzystaniem metod podających i problemowych, takich jak: wykład z prezentacją multimedialną czy wykład informacyjny. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności oraz kompetencji społecznych realizowane są głównie w czasie ćwiczeń i konwersatoriów za pomocą metod aktywizujących i praktycznych, t.j.: dyskusja, praca samodzielna, praca w grupach, prezentacja multimedialna wykonana przez studenta bądź grupę studentów, analiza przypadków, ćwiczenia na komputerze z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania,

analiza dokumentów, itp. Szczegółowe metody dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się opisane są w sylabusach przedmiotów. Szczególnie istotne są seminaria dyplomowe, które wraz ze wzrostem samodzielności studenta przybierają kształt indywidualnej relacji między studentem a promotorem, w której metody są tak dobierane, by najpełniej służyły nabywaniu przez studenta umiejętności badawczych. W procesie tym ważne są także indywidualne konsultacje (ustne i pisemne) studenta z promotorem.

Zaproponowane moduły kształcenia odpowiadają specyfice profilu ogólnoakademickiego i pozwalają na osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

W roku akademickim 2021/2022 Komisja ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się kontynuowała podjęte wcześniej działania w w/w zakresie.

#### *4) prawidłowości stosowania punktów ECTS*

Analiza programów studiów na kierunkach realizowanych przez Wydział Nauk o Edukacji UwB wskazuje na zgodność zakładanych efektów uczenia się z KRK. Liczba semestrów studiów oraz liczba punktów ECTS są zgodne ze standardami kształcenia. Programy studiów mają właściwie wyodrębnione moduły kształcenia do których właściwie przypisane są efekty uczenia się oraz punkty ECTS uwzględniające odpowiednie elementy nakładu pracy studenta niezbędne do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Opracowane programy studiów umożliwiają studentowi wybór modułów kształcenia. Przypisane są do nich punkty ECTS w wymiarze koniecznym do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów.

Procentowy udział punktów ECTS za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów wynosi 50% w każdym z modułów przewidzianych w planie studiów I i II stopnia (stacjonarnych oraz niestacjonarnych). Szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się (w tym w module specjalistycznym przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela).

W roku akademickim 2021/2022 Komisja ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się kontynuowała podjęte wcześniej działania w w/w zakresie.

5) *zgodności treści programowych zajęć zawartych w sylabusach z programem studiów*

Dobór treści programowych zawartych w sylabusach zgodny jest z programem studiów i zakładanymi efektami uczenia się. Widoczne jest powiązanie procesu kształcenia z prowadzonymi badaniami naukowymi mające swoje odzwierciedlenie we wprowadzeniu w sylabusach przedmiotów odpowiedniego zestawu literatury z badań własnych oraz przeglądu literatury zagranicznej. Dobór treści kształcenia, ale także czas trwania kształcenia dają możliwość studentom na osiągnięcie zaprojektowanych efektów. W sylabusach przedmiotów opisane są ponadto szczegółowe metody dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się.

Wydziałowy Zespół ds. Weryfikacji Efektów Kształcenia dokonuje systematycznej oceny programu studiów obejmującej: weryfikację efektów uczenia się na podstawie analizy zawartości sylabusów (ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się), ocen z poszczególnych przedmiotów, prac końcowych oraz prac dyplomowych. Wnioski z oceny programu studiów przekazuje Dziekanowi i Radzie Wydziału w celu doskonalenia tego programu. Ostatni raport z 2017 r. zawierał analizy rozkładu ocen zaliczeniowych i egzaminacyjnych oraz zawartości sylabusów B realizowanych przedmiotów.

W roku akademickim 2020/2021 Komisja ds. Weryfikacji Efektów Uczenia się kontynuowała podjęte wcześniej działania w w/w zakresie.

6) *sposobie weryfikacji zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na każdym etapie kształcenia (np. adekwatności zakresu wymagań i form oceniania wobec zakładanych efektów uczenia się) oraz dostępu studentów i uczestników studiów podyplomowych do informacji na temat stosowanych zasad oceniania*

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się z zastosowaniem zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności albo kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty. Monitorowanie efektów uczenia się na ocenianym kierunku I i II stopnia odbywa się za pomocą prac etapowych, w tym zaliczeniowych i egzaminacyjnych, oraz prac dyplomowych. W sylabusach przedmiotowych koordynatorzy opracowują metody sprawdzenia efektów uczenia się. W rubryce „Metody i kryteria oceniania” znajdują się m.in.: kolokwium, referat, praca pisemna, projekt (indywidualny i grupowy), egzamin ustny, egzamin pisemny, itp. Nauczyciel akademicki na

pierwszych zajęciach omawia sylabus (udostępniony studentom w USOS Web), informuje jakiego rodzaju wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne student nabędzie w ramach przedmiotu oraz w jaki sposób będą one weryfikowane, jaka problematyka przewidziana jest do realizacji, w oparciu o jaką literaturę, wymagania konieczne do zaliczenia przedmiotu, nakład pracy studenta i nauczyciela, liczba punktów ECTS, terminy konsultacji. Student może liczyć na wsparcie udzielane w procesie uczenia się ze strony nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia (m.in. konsultacje mailowe i w siedzibie Wydziału).

Osiąganie efektów uczenia się monitorowane jest: 1) przez poszczególnych prowadzących zajęcia, przy okazji a) różnorodnych prac cząstkowych (np. kolokwia, referaty, projekty, itp.), b) obserwowania aktywności studenta oraz sposobu realizacji podejmowanych zadań; c) zaliczeń i egzaminów pisemnych lub ustnych; 2) na zakończenie procesu studiowania (proces dyplomowania). Osiąganie efektów uczenia się okresowo monitorowane jest przez Wydziałowy Zespół ds. Weryfikacji Efektów Kształcenia.

Stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są dostosowane do rodzaju i formy realizacji danego przedmiotu oraz przypisanych efektów uczenia się. W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce, z tym że przeprowadzanie zaliczeń i egzaminów kończących określone zajęcia odbywa się z wykorzystaniem narzędzi rekomendowanych przez JM Rektora UwB.

#### *7) systemu weryfikacji końcowych efektów uczenia się*

Na Wydziale Nauk o Edukacji UwB obowiązują odpowiednie procedury przyjęte Uchwałą Rady Wydziału NoE UwB. Określają one m.in. terminy składania przez promotorów w dziekanatach wykazu tematów prac dyplomowych studentów ostatniego roku studiów przygotowujących w danym roku akademickim prace magisterskie i licencjackie do ich obrony, tryb zatwierdzania tematów prac dyplomowych, podstawy i tryb dokonywanej oceny samodzielności pracy, wykorzystania jednolitego systemu antyplagiatowego JSA. Tematy prac dyplomowych powinny być adekwatne do kierunku studiów oraz nawiązywać do realizowanej przez studenta specjalności.

Określono, że warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:

- zaliczenie przedmiotów objętych planem studiów i zdanie obowiązujących egzaminów oraz spełnienie innych wymagań przewidzianych planem studiów, a tym samym uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS
- złożenie pracy dyplomowej najpóźniej do końca sesji głównej (Dziekan może przedłużyć termin złożenia pracy dyplomowej do końca sesji poprawkowej)
- uzyskanie pozytywnego raportu dotyczącego pracy z programu antyplagiatowego JSA oraz pozytywnych ocen (promotora i recenzenta) z pracy dyplomowej
- zamieszczenie przez studenta pracy w Archiwum Prac Dyplomowych zgodnie z obowiązującymi wymogami.

Proces dyplomowania jest końcowym weryfikatorem efektów uczenia się.

W tym zakresie w roku akademickim 2021/2022 Komisja ds. Weryfikacji efektów uczenia się kontynuowała podjęte wcześniej działania. Szczegółowej analizie poddano uwagi krytyczne zawarte w Raporcie PKA z dnia 17 czerwca 2021 dotyczące kryteriów oceny prac promocyjnych. W związku z tym podczas kolejnych zebrań członkowie Komisji podjęli działania ukierunkowane na opracowanie precyzyjnych elementów składowych, które powinny być zawarte w pracach promocyjnych (będą mogły stanowić kryteria oceny tych prac). Opracowany Projekt kryteriów oceny prac promocyjnych (zgodnie z aktualnym formularzem), fragmenty z Raportu PKA oraz pismo przewodnie do Pana Dziekana zostało przekazane do sekretariatu Dziekana pod koniec maja 2022 (całość w Załączniku).

#### 8) *realizacji programu praktyk studenckich w odniesieniu do zakładanych efektów uczenia się*

Zgodnie ze standardami kształcenia na kierunkach pedagogika, praca socjalna, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pedagogika specjalna, pedagogika resocjalizacyjna i pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna studenci stacjonarni i niestacjonarni Wydziału Nauk o Edukacji mieli możliwość konfrontacji zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce. W roku akademickim 2021/2022 studenci studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich realizowali praktyki w różnych placówkach i instytucjach na terenie Białegostoku i województwa, adekwatnie dobranych do profilu kształcenia. W analizowanym roku akademickim studenci zrealizowali praktyki w trybie stacjonarnym. Brak konieczności stosowania rozwiązań hybrydowych, czy praktyk realizowanych zdalnie (jak w poprzednich latach z powodu pandemii) pozwoliło na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Nastąpił powrót do wcześniejszych programów i instrukcji dotyczących realizacji

praktyk. Praktyki studenckie realizowane były zgodnie z Regulaminem Praktyk Wydziału Nauk o Edukacji UwB w instytucjach związanych ze studiowanym kierunkiem. Stosowany był właściwy system ich kontroli i zaliczenia.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar godzinowy praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór i weryfikacja miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonał wnikliwej analizy planu studiów pod kątem rozkładu praktyk w poszczególnych latach na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Zasugerowano przesunięcia terminów realizacji praktyk na III i IV roku w celu lepszego wykorzystania placówek współpracujących w tym zakresie z Wydziałem NoE. Rada Wydziału pozytywnie zaopiniowała zaproponowane zmiany i zostały one wprowadzone.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie były trafnie dobrane, umożliwiły skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Wydział zawarł kolejne porozumienia dotyczące współpracy z państwowymi i pozarządowymi instytucjami i organizacjami. Oferta placówek w których studenci Wydziału NoE UwB mogą być realizować praktyki aktualnie obejmuje ponad 500 podmiotów.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 30 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 30 września 2016 r. w sprawie studenckich praktyk zawodowych ze zmianą wprowadzoną Zarządzeniem nr 5 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 19 stycznia 2018 r. przeprowadzone zostały anonimowe ankiety oceny praktyk zawodowych. Nie wszyscy studenci realizujący praktyki dokonali ich oceny. W raportowanym roku akademickim 2021/2022 ocen praktyk dokonało 46 studentów (2,2% realizujących praktyki). Jest to kolejny rok, w którym spadła liczba osób wypełniających ankiety (w ubiegłym roku odsetek ten wynosił 2,9%).

**Tabela 4.** Ocena organizacji i realizacji praktyk

<b>OCENA ORGANIZACJI I REALIZACJI PRAKTYK</b>	zdecydowanie <b>NIE</b>	<b>NIE</b>	ani tak ani nie	<b>TAK</b>	zdecydowanie <b>TAK</b>
-----------------------------------------------	----------------------------	------------	-----------------	------------	----------------------------

Czy informacje na temat organizacji i przebiegu praktyk zamieszczone na stronie internetowej Wydziału Nauk o Edukacji UwB były wystarczające?	6,8		11,4	36,4	45,5
Czy proces kierowania na praktykę prowadzony przez Wydział Nauk o Edukacji UwB był dla Pani/Pana zrozumiały?	11,1	4,4	4,4	28,9	51,1
Czy praktyka była odbywana zgodnie z programem i regulaminem praktyk?	2,2	2,2	4,4	6,7	84,4
Czy instytucja przyjmująca zapewniła Pani/Panu opiekę sprawowaną przez osoby z doświadczeniem zawodowym?			4,4		95,6
Czy instytucja przyjmująca na praktykę zapewniła Pani/Panu planowany wymiar godzin realizacji praktyki?				2,2	97,8
Czy przydzielane Pani/Panu w trakcie praktyki zadania były zgodne z programem praktyki?		2,2		6,7	91,1
Czy przed rozpoczęciem praktyk zapoznał/a się Pan/Pani z Regulaminem, programem oraz harmonogramem praktyk?		2,2		97,8	
Czy uczestniczył/a Pan/Pani w zebraniu dotyczącym organizacji i przebiegu praktyki?		6,7		93,3	
Czy korzystał/a Pan/Pani z pomocy opiekuna praktyk z ramienia Uczelni?		61,9		38,1	
Czy od opiekuna praktyk ze strony Uczelni uzyskał/a Pan/Pani informacje dotyczące organizacji praktyk, ich przebiegu, przygotowania dokumentów wymaganych do ich zaliczenia?		6,7		93,3	

Organizacja i realizacja praktyk przez zdecydowaną większość studentów została oceniona dobrze lub bardzo dobrze (tak, zdecydowanie tak) i odnosi się to do dziewięciu kryteriów ocenianych przez studentów (poza pytaniem: *Czy korzystał/a Pan/Pani z pomocy opiekuna praktyk z ramienia Uczelni?*). Odsetek osób wyrażających negatywne opinie był tak znikomy, że przy globalnej liczbie (46 osób) oceniających praktyk jest bez znaczenia.

**Tabela 5.** Ocena rezultatów zrealizowanych praktyk

<b>OCENA REZULTATÓW ZREALIZOWANYCH PRAKTYK</b>	<b>zdecydowanie NIE</b>	<b>NIE</b>	<b>ani tak ani nie</b>	<b>TAK</b>	<b>zdecydowanie TAK</b>
Czy jest Pani/Pan zadowolona/zadowolony ze zrealizowanej praktyki?	2,2	4,3	2,2	6,5	84,8

Czy praktyka pozwoliła Pani/Panu na poznanie struktury organizacyjnej instytucji?				11,1	88,9
Czy praktyka pozwoliła Pani/Panu na poznanie zasad obiegu dokumentów?		2,2	4,4	13,3	80,0
Czy praktyka pozwoliła Pani/Panu na poznanie przepisów regulujących działanie instytucji?			4,7	11,6	83,7
Czy podczas praktyki miał/a Pan/Pani możliwość wykorzystania zdobytej podczas studiów wiedzy teoretycznej?	4,5	2,3	15,9	15,9	61,4
Czy zrealizowana praktyka wzmocniła Pani/Pana poczucie kompetencji zawodowych?			11,1	22,2	66,7
Czy infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których odbywał/a Pan/Pani praktykę pozwalała na realizację programu praktyki?			4,5	9,1	86,4
Czy podczas realizacji praktyki zwracano uwagę na przestrzeganie zasad etyki i tajemnicy zawodowej?	4,3	2,2	4,3	17,4	71,7

Czy wystąpiły czynniki utrudniające realizację praktyki? Jeżeli tak, jakie?		NIE		TAK
		80,95		19,05

Jak wynika z analizy danych przedstawionych w tabeli 2. większość badanych studentów deklaruje zadowolenie ze zrealizowanej praktyki i dobrze lub bardzo dobrze (tak; zdecydowanie tak) oceniła rezultaty zrealizowanych praktyk.. Najniższe oceny dotyczą kryterium: *Czy podczas praktyki miał/a Pan/Pani możliwość wykorzystania zdobytej podczas studiów wiedzy teoretycznej?*. Rozkład wskazań studentów powinien skłonić koordynatorów i opiekunów praktyk do przyjrzenia się działaniom i aktywnościom studentów podejmowanych w czasie praktyk.

Uwagę należy zwrócić na fakt, że studenci nie wpisywali komentarzy dotyczących organizacji, przebiegu i rezultatów praktyk pedagogicznych. Było ich tak mało, że poniżej zaprezentowane są wszystkie wyrażone opinie:

- *Miałam trudności ze znalezieniem właściwej placówki;*
- *W mojej okolicy w kilku miejscach nie chciano przyjąć na praktyki bo są niepłatne;*
- *Brak doświadczenia wobec prowadzenia praktyk ze strony opiekuna w placówce oświatowej.*
- *Czas na realizację praktyki był za długi (dało się te praktyki zrealizować w miesiąc), część studentów zwlekała z oddaniem prac do czerwca....*



- Jedna szkoła miała trudną klasę, więc była odizolowana od obserwatorów dla dobra tamtejszych uczniów. Moje wątpliwości, co do etyki opiekunów z Wydziału NoE, budziły zalecenia badań w obrębie placówek, zwłaszcza poprzez zlecenie ich przez opiekunów uczelnianych dot. przeprowadzenia studium przypadku i badania socjometrycznego w obu placówkach

Oceny podjętych przez Wydział Nauk o Edukacji UwB działań składających się na proces kształcenia w roku akademickim 2021/2022 dokonało 121 studentów, co stanowi 6,47% uprawnionych. W tym badaniu odnotowano niewielki spadek liczby osób w stosunku do ubiegłego roku (w roku 2020 było to 6,5 uprawnionych)

**Tabela 6.** Ogólna ocena kierunków studiów  
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>OGÓLNA OCENA KIERUNKU STUDIÓW</b>	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Brak odpowiedzi
Czy biorąc pod uwagę wszystkie aspekty procesu kształcenia, jest Pan/Pani zadowolony (a) z odbywanych studiów?	23,1	53,7	14,9	7,4	0,8	0
Czy uważa Pan/Pani, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca?	13,2	34,7	22,3	23,1	5,8	0,8
Czy uważa Pan/Pani, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie?	14	50,4	20,7	10,7	3,3	0,8
Czy uważa Pan/Pani, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów itp.) jest wystarczająca?	17,4	28,9	19,8	21,5	11,6	0,8
Czy uważa Pan/Pani, że proporcje między zajęciami praktycznymi a teoretycznymi są właściwe?	16	28,9	19	18,2	19,8	0,8
Czy zależałoby Pan/Pani na tym, by intensywność nauki na Pana/Pani kierunku była większa niż obecnie?	10,7	11,6	24	37,2	15,7	0,8

Otrzymane wyniki wskazują na to, że większość badanych studentów pozytywnie ocenia kierunek studiów. Z procesu kształcenia na odbywanych studiach (odpowiedzi *zdecydowanie tak* i *raczej tak*) zadowolonych jest 76,8 badanych studentów. Dostępność oraz jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu, jako wystarczającą oceniło blisko 50% badanych. W opinii 64,4% badanych studentów sposoby prowadzenia zajęć i metod nauczania są odpowiednie. Oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, wykładów

monograficznych itp.) jest wystarczająca w ocenie 46,3%. Mniej niż połowa badanych (49,9 %) wskazuje, że proporcje między zajęciami teoretycznymi i praktycznymi są właściwe. Tylko 22,3 % badanych osób deklaruje, że zależy im na większej intensywności nauki na kierunku. Ponad połowa badanych (52,9 %) twierdzi, że nie odczuwa takiej potrzeby.

**Tabela 7.** Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

Jak ocenia Pan/Pani poszczególne elementy procesu dydaktycznego na Pana/Pani kierunku?	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy	Brak odpowiedzi
Wykłady	25,6	33,1	32,2	6,6	2,5	0	0
Ćwiczenia i konwersatoria	30,6	39,7	18,2	3,3	5	2,5	0,8
Seminaria i proseminaria	14,9	9,9	9,1	2,5	1,7	62	0
Przedmioty fakultatywne	10,7	8,3	11,6	1,7	2,5	64,5	0,8
Lektoraty	24	20,7	20,7	5	3,3	25,6	0,8
Warsztaty i laboratoria	24,8	26,4	12,4	0,8	2,5	32,2	0,8
Praktyki i zajęcia poza Uczelnią	28,1	16,5	5	3,3	0,8	45,5	0,8
Celowość prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania	17,4	28,9	35,5	11,6	2,5	4,1	0
Indywidualne konsultacje	19,8	28,1	14,9	0,8	0,8	34,7	0,8

Uzyskane wyniki wskazują na to, że spośród form zajęć prowadzonych na Wydziale Nauk o Edukacji UwB studenci najwyżej (*bardzo dobrze, dobrze*) ocenili ćwiczenia i konwersatoria (70 %). Nieco niżej zostały ocenione wykłady 66,7%. Studenci wysoko cenią sobie również warsztaty i laboratoria (51,2%) i lektoraty (44,7%), oraz przedmioty fakultatywne (39,3%), w dalszej kolejności seminaria indywidualne konsultacje (34,1%) oraz proseminaria i seminaria (24,8%). Wysoko ocenione zostały również praktyki i zajęcia poza Uczelnią – *dobrze* 16,5 % oraz *bardzo dobrze* 28,1%. Kategoria sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania uzyskała wzrost pozytywnych ocen w stosunku do ubiegłego roku , co dało 46,3% odpowiedzi bardzo dobrze i dobrze.

Studenci wskazywali również na możliwości zmian w celu poprawy ogólnej jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji UwB. Powtarzają się deklaracje potrzeb:

- zwiększenia liczby godzin zajęć praktycznych,
- więcej zajęć praktycznych poza uczelnią w placówkach dotyczących wybranych kierunków.

Na pytanie: Co daniem należałoby zmienić przede wszystkim, by poprawić ogólną jakość

kształcenia na Pana/Pani kierunku? Studenci wskazywali:

- *Dodać dodatkowe przedmioty praktyczne bardziej przydatne w zawodzie np. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym i zdrowym (np. dla pedagogów w żłobku);*
- *Korzystać z wiedzy i umiejętności oraz doświadczenia pracowników naukowych i dydaktycznych. Zwłaszcza w oparciu o ich doświadczenia praktyczne w pracy z dziećmi i młodzieżą. Żeby absolwent szedł z mniejszym strachem i z większą pewnością (popartą doświadczeniem innych) praktykowanego zawodu.*
- *Mniej przedmiotów typu "zapychacze", a więcej przedmiotów skupionych na praktyce.*
- *Moim zdaniem powinno się podnieść wymagania co do dostania się na ten kierunek (pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna), ponieważ sposób oceniania jest dostosowany do osób mało kreatywnych, mało ambitnych i niezbyt inteligentnych, przez co osoby z predyspozycjami do tego zawodu nie wykorzystują w pełni swoich możliwości, a opinia o nauczycielach jest niechlubna. Precyzując - uważam, że wymagania na studiach, które kształcą nauczycieli są zbyt niskie i każdy jest w stanie je ukończyć, co niesie negatywne skutki dla edukacji.*
- *Zakończyłam pierwszy rok. Najbardziej brakowało mi ćwiczeń. Wykładów bardzo dużo a praktyki nie wiele.*

Wśród komentarzy pojawiło się wiele od studentów niestacjonarnych i dotyczyły one głównie organizacji studiowania:

- *Trzeba zwrócić szczególną uwagę na formę nauczania. Wiele wykładowców w weekendy odpuszcza zajęcia z przyczyn zawodowych, zdrowotnych, które musimy nadrabiać w domu samodzielnie, mamy liczne okienka w ciągu dnia. Często zjazdy są 3,4 weekendy z rzędu, a nie jak na innych uczelniach co drugi, skutkuje to ogromnymi problemami w pracy, a spora część wykładowców narzuca nam maksymalnie jedną nieobecność. Przy takim trybie nauczania jedna nieobecność jest niemożliwe, gdyż większość pracodawców nie godzi się na takie warunki. Moim zdaniem idealnym rozwiązaniem jest wprowadzenie zajęć hybrydowych. W sobotę stacjonarnie, a niedziela zdalnie. Rozwiązałyby to każdy z wyżej wymienionych problemów.*
- *Terminarz zjazdów. Zajęcia co dwa tygodnie, a nie jak nasza grupa miała w lutym i maju zjazdy w 4 weekendy pod rząd.*

Problematyka organizacji i jakości procesu kształcenia dyskutowana była wielokrotnie w trakcie posiedzeń Rad Wydziału Nauk o Edukacji w roku akademickim 2021/2022 r. Szczegółowa problematyka zaprezentowana jest poniżej:

#### **23.09.2021**

1. Upoważnienie przez Radę Wydziału promotorów z tytułem doktora do prowadzenia seminariów dyplomowych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2021/2022

#### **18.11.2021**

1. Opinia Rady Wydziału w sprawie utworzenia Studiów Podyplomowych Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i wsparcia rodziny (na zlecenie Ministerstwa Edukacji i Nauki)

2. Sprawozdanie Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia za rok akademicki 2020/2021

#### **09.12.2021**

1. Opinia Rady Wydziału w sprawie przyjmowania laureatów Międzynarodowego Konkursu Historycznego ‘Polska-Szwecja między rywalizacją i współpracą’ na studia stacjonarne i niestacjonarnych na kierunek Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, Pedagogika specjalna, Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, Pedagogika resocjalizacyjna i Praca socjalna z pominięciem postępowania rekrutacyjnego od roku akademickiego 2022/2023

#### **20.01.2022**

1. Opinia Rady Wydziału Nauk o Edukacji dotycząca programu kierunku Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna przygotowywanego do realizacji w Filii UwB w Wilnie

2. Opinia Rady Wydziału w sprawie tematów prac dyplomowych

#### **17.02.2022**

1. Opinia Rady Wydziału w sprawie zmian w programie studiów pierwszego stopnia Pedagogika resocjalizacyjna i Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza od roku akademickiego 2022/2023

2. Opinia Rady Wydziału w sprawie tematów prac dyplomowych

#### **24.03.2022**

1. Opinia Rady Wydziału w sprawie utworzenia Studiów Podyplomowych „Doskonalące studia podyplomowe dla nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych prowadzących zajęcia z uczniami o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych” (na zlecenie Ministerstwa Edukacji i Nauki)

#### **19.05.2022 r.**

1. Opinia Rady Wydziału w sprawie warunków i trybu rekrutacji prowadzonej w drodze elektronicznej na: jednolite studia magisterskie, studia pierwszego stopnia i studia drugiego stopnia w roku akademickim 2023/2024

***Wnioski (rekomendacje dla WZJK):***

W związku z tym, że obserwuje się dalszy spadek liczby osób które wypełniają ankiety należy Kontynuować działania zachęcające studentów do uzupełniania ankiet.

Należy dołożyć wszelkiej staranności, żeby poprawić organizację nauki na studiach niestacjonarnych, ponieważ z komentarzy studentów dotyczących ogólnej oceny jakości kształcenia wyłania się mało korzystny jej obraz.

***Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:***

Nie udało się zrealizować rekomendacji dotyczącej opracowania systemu przypominającego studentom w USOS o możliwości oceny zajęć i nauczycieli akademickich – system jest taki sam dla całej uczelni i niemożliwe było wprowadzenie jego modyfikacji dotyczących jednego wydziału.

Władze Wydziału podjęły inicjatywę powołania zespołów, których zadaniem jest wprowadzanie zmian na poszczególnych kierunkach kształcenia pod kątem uwag i sugestii zawartych w Raporcie PKA, a dotyczących spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia oraz wzmacniania jakości prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich).

Władze dziekańskie dokonały analizy wniosków i postulatów zgłaszanych przez studentów dotyczących możliwości zmian w celu poprawy ogólnej jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji UwB.

### **3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH**

Ocena jakości zajęć dydaktycznych na Wydziale Nauk o Edukacji UwB odbywa się według kryteriów zawartych w § 6 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. Jest ona dokonywana w oparciu o analizę protokołów hospitacji zajęć oraz analizę wyników ankietowania studentów oceniających jakość zajęć dydaktycznych realizowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich. Ocena studentów oraz uwagi

zawarte w protokołach hospitaacji zajęć dydaktycznych są wykorzystywane podczas okresowej oceny pracownika i stanowią jedno z jej kryteriów.

### *1) analiza protokołów hospitaacji zajęć*

Zgodnie z § 7 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. kierownicy Katedr, Zakładów i Pracowni lub wyznaczeni przez Dziekana Wydziału pracownicy samodzielni dokonali hospitaacji prowadzonych zajęć przez asystentów, starszych wykładowców i adiunktów. Zgodnie z opracowanym w roku akademickim 2021/2022 harmonogramem hospitaacji pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału Nauk o Edukacji UwB przeprowadzono 54 hospitaacje: 31 hospitaacji ćwiczeń, 19 hospitaacji wykładów i 4 hospitaacje laboratoriów. Odnotować należy wzrost liczby przeprowadzonych hospitaacji oraz fakt, że dotyczyły one zarówno zajęć odbywających się w trybie stacjonarnym jak i zdalnym. Z analizy protokołów hospitaacji wynika, że niemal we wszystkich protokołach hospitaacyjnych, zarówno przygotowanie zajęć, ich realizacja oraz kontakt prowadzącego ze studentami zostały ocenione przez hospitujących jako pozytywne oraz wyróżniające. Wobec większości pracowników hospitujących nie zgłosili żadnych uwag. Często wyrażali jednak słowa uznania względem prowadzących np.: *Realizowany na zajęciach temat był zgodny z sylabusem przedmiotu. Zajęcia zostały przeprowadzone w sposób przemyślany i dobrze zaplanowany organizacyjnie. Szczególną uwagę należy zwrócić na klarowność wypowiedzi prowadzącej, a także na istnienie sprzężenia zwrotnego między Panią Doktor i studentami, mającego miejsce zwłaszcza podczas wyjaśniania wątpliwości i udzielania odpowiedzi na pytania studentów. Sluchacze podczas zajęć wykazywali się dużą aktywnością i zaangażowaniem. Dzięki rzetelnemu przygotowaniu merytorycznemu i metodycznemu prowadzącej studenci mogli w sposób przystępny poznać omawiane na zajęciach treści. Wysoko oceniam również dobór literatury, sposób prezentowania problemów oraz podsumowanie zajęć przez Panią Doktor; Szczególnie cenne były działania zorientowane na aktywizowanie studentów, stwarzanie możliwości wypowiedzi studentów w trakcie wykładu w różnej formie - werbalnej i pisemnej, oraz zachęcanie studentów do zadawania pytań; Tempo pracy dostosowane do możliwości studentów, argumentacja i przykłady bardzo dobrze obrazujące omawiany materiał; Wykład przeprowadzony w interesujący sposób, poprawny merytorycznie, odwołujący się do aktualnej literatury; Wykład z wyraźnie zaznaczoną strukturą, uporządkowany, zakończony wnioskami i podaniem literatury do omawianego tematu.*

W zaleceniach pojawiały się sugestie dotyczące sposobów poprawienia jakości zajęć , np.

*Zwrócenie uwagi na większą aktywizację studentów podczas zajęć; Zwiększyć czas na zadawanie pytań przez studentów; Brak wyraźnej struktury zajęć (może to wynikać z tego, że zajęcia były kontynuacją wcześniejszych); Nie wystąpiło odwołanie się do literatury (ani w części wstępnej, ani końcowej zajęć, ani w wypowiedziach prowadzącego, ani studentów).*

Wgląd do protokołów hospitacji zajęć ma Dziekan, osoby upoważnione przez Dziekana, bezpośredni przełożony hospitowanego oraz właściwe komisje oceniające.

## *2) analiza oceny studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem*

Istotnym działaniem prowadzonym w ramach wydziałowego systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia jest monitorowanie opinii studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem. Badania wśród studentów odbyły się zgodnie z § 8 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r., natomiast wśród słuchaczy studiów podyplomowych na zasadach ustalonych przez Radę Wydziału Nauk o Edukacji UwB.

Ankietowanie badanych odbyło się w formie elektronicznej z wykorzystaniem platformy USOS. Badanie było anonimowe i dobrowolne. Wyznaczony przez Dziekana pracownik Pracowni Komputerowej dokonał generowania danych z systemu USOS i ich przygotowania statystycznego. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonał merytorycznego opracowania wyników badań ankietowych. Szczegółowe wyniki badania są udostępniane pracownikom w systemie USOS tuż po zakończeniu sesji poprawkowej w semestrze zimowym i letnim.

W roku akademickim 2021/2022 przeprowadzono badania ankietowe wśród studentów w zakresie oceny jakości zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników Wydziału Nauk o Edukacji UwB. Udział procentowy i liczbowy ukształtował się w sposób następujący:

**Tabela 8.** Liczba studentów<sup>2</sup> dokonujących oceny  
w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem

---

<sup>2</sup> prezentowane w sprawozdaniu wyniki zostały opracowane na podstawie badań ankietowych, w których uczestniczyli studenci oraz absolwenci Wydziału Nauk o Edukacji UwB (maj 2022).

OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ  
DYDAKTYCZNYCH

Studenci

Liczba studentów:	655 / 1720 (38.1%)
Liczba ankiet:	4469 / 48156 (9.3%)
Liczba ocenionych pracowników:	173
Liczba ocenionych zajęć:	945
Liczba odpowiedzi na pytania otwarte:	0
Liczba komentarzy zajęć:	617

Procentowy udział studentów w badaniu w porównaniu z poprzednim rokiem akademickim 2021/2022 utrzymał się na zbliżonym poziomie i w sprawozdawanym roku wynosił 38,1%. Spadła natomiast liczba wypełnionych ankiet o 1,5%.

Nie badano słuchaczy studiów podyplomowych, ponieważ w roku akademickim 2021/2022 na Wydziale NoE **nie zakończono realizacji żadnych studiów podyplomowych.**

**Tabela 9.** Ocena studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem (w%)

kryteria oceny	Bardzo wysoko	Wysoko	Ani nisko, ani wysoko	Nisko	Bardzo nisko
Dostępność prowadzącego w trakcie konsultacji	68,6	17,0	10,7	1,2	2,5
Inspirowanie do samodzielnego myślenia	64,1	17,9	11,0	3,5	3,5
Interesujący sposób prowadzenia zajęć	61,4	16,9	11,0	5,1	5,6
Jasność kryteriów zaliczeniowych	67,6	16,6	7,3	3,8	4,7
Klarowność wykładanego materiału	63,8	19,5	8,9	4,0	3,9
Nastawienie do studenta (szacunek)	70,6	14,8	7,2	3,2	4,2
Obiektywność oceniania	65,8	16,8	9,6	3,6	4,3
Przygotowanie prowadzącego do zajęć	69,0	18,4	7,6	2,3	2,8
Punktualność prowadzącego	71,0	18,8	6,2	1,8	2,2

Wszystkie składowe pracy nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem ocenione zostały przez studentów wysoko (*bardzo wysoko, wysoko*). Niewielkie różnice odnotowane pomiędzy ocenianymi kryteriami



(bardzo wysoko, wysoko) – 89,8 a 78,3. Najwyżej ocenione zostały Punktualność prowadzącego, *Dostępność prowadzącego w trakcie konsultacji*, i *Przygotowanie prowadzącego do zajęć* najniżej: *Inspirowanie do samodzielnego myślenia*. Ocena studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem wypadła dla nauczycieli akademickich Wydziału NoE bardzo pozytywnie.

Dziekan ds. Dydaktyki dokonuje analizy ocen studentów w zakresie wypełniania przez prowadzących zajęcia obowiązków związanych z kształceniem. W roku akademickim 2021/2022 było 615 komentarzy do zajęć (1,

Uwagi zawarte w komentarzach<sup>3</sup> dotyczyły wielu kwestii, w tym również ocenianych wymiarów pracy nauczyciela i jego relacji ze studentem.

Charakteryzując osobę wykładowcy badani zwracali uwagę, że: *Bardzo miła i rzeczowy wykładowca, zawsze przygotowana, materiały wysłane wcześniej na @, dobra relacja i komunikacja ze studentami, zabawna z poczuciem humoru :); Bardzo pozytywna osoba. Zawsze z chęcią przychodziłam na zajęcia. Pani doktor jest bardzo kochaną osobą, z którą można porozmawiać o wszystkim. Jest przede wszystkim dla studenta. Zajęcia również poprowadzone z sensem i ciekawie dobrane tematy; Bardzo przyjemne wykłady. Pani Doktor inspirowuje swoją charyzmatycznością. Podejście do studenta jest niesamowicie otwarte i wspierające; Ciepła, miła kobieta z wielką wiedzą. Znajduje rozwiązanie na każdą sytuację; Cudowna, bardzo życzliwa i wyrozumiała jest najlepszym profesorem na tej uczelni; Miła, rzeczowa i szczerą prowadząca, sprawiedliwa w ocenianiu; Nigdy nie przepuszczałam, że będę w stanie tęsknić za wykładowcą. Ta Pani jest najmocniejszym ogniwem całej uczelni. Tyle empatii, zrozumienia, wiedzy chyba nigdy nie dostałam biorąc pod uwagę całą edukację.*

Wysoko ocenianym wymiarem pracy nauczyciela akademickiego jest przygotowanie prowadzącego do zajęć. *Bardzo fajne zajęcia, dużo przydatnych informacji i bardzo miła, dobrze przygotowana Pani prowadząca; Prowadzący zawsze przychodził na zajęcia przygotowany. Chętnie służył pomocą i w razie potrzeby tłumaczył wielokrotnie. Grupa aktywnie uczestniczyła w zajęciach, za co byliśmy nagradzane dodatkowymi punktami; a zajęcia prowadzący był przygotowany co do minuty - widać było skrupulatność i chęć przekazania wiedzy oraz możliwość jej własnego zdobycia. Komunikacja z Panem Magistrem była bardzo dobra - wszystko obszernie wyjaśnione, jednocześnie warto byłoby umieszczać esencję swoich myśli. Praca na zajęciach była skondensowana i praktyczna.*

---

<sup>3</sup> W komentarzach studentów zachowano oryginalną pisownię

Studenci zwracali również uwagę na kompetencje nauczycieli akademickich: *bardzo przydatny przedmiot do pracy w zawodzie plus prowadzący z ogromem wiedzy i doświadczenia. Właściwa osoba do nauki tego przedmiotu; Bardzo sympatyczna prowadząca, mimo młodego wieku czuć doświadczenie i pełen profesjonalizm; Prowadzący potrafił zaciekawić wszystkich studentów. Podejście do studenta wspaniałe, pełny szacunek. Odpowiednia osoba na odpowiednim stanowisku. Niestety nie widzę w wyborze listy swojego kierunku: Pedagogika Resocjalizacyjna.*

Badani wyrażali w swoich komentarzach opinie na temat punktualności prowadzących: *Notoryczny spóźnianie się na zajęcia więcej niż 15 minut. Mimo ustalonej formy zaliczenia, została ona zmieniona, przez co egzamin odbył się w bardzo nerwowej atmosferze. Nie było możliwości zastanowienia się. Na egzamin prowadząca przyszła również spóźniona. Mimo zaplanowanych godzin zajęć, gdzie miałyśmy pokazać prezentacje, prowadząca miała zaplanowane swoje prywatne aktywność w tym czasie. Chciała skrócić zajęcia. Gdy nie zgodziłyśmy się na inny termin zajęć, obraziła się na nas.*

Badani podkreślali też znaczenia klarowności wykładanego materiału: *Bardzo przejrzysty sposób prowadzenia zajęć, wszystko tłumaczone i klarownie przedstawione. Miła atmosfera i bardzo dobry kontakt mailowy; Cały semestr pracy, przygotowanie na praktycznie każde zajęcia indywidualnej lub co poniektórzy zbiorowej pracy, znacząco wpływało na rozumienie omawianych treści. Konstruktyny komentarz prowadzącej pozwalał poznać przygotowanie do zajęci, co pozwalało jasno określić nad czym należy więcej popracować; Materiał jasno i klarownie przedstawiony;*

Interesujący sposób prowadzenia zajęć w opinii badanych stanowi ważny element jakości efektywności zajęć dydaktycznych: *Bardzo nietypowe i angażujące zajęcia. W końcu przedmiot, na który można było przygotować coś więcej, niż tylko nauczenie się materiału. Bardzo dużo wiedzy praktycznej do wykorzystania nie tylko w pracy z dziećmi, ale także do celów prywatnych. Dokładne wytłumaczenie sposobu zaliczenia przedmiotu. Na plus także wyjątkowo szybka informacja zwrotna o uzyskanej ocenie oraz wysoki poziom komunikacji i prezentacji. Życzę nam wszystkim więcej takich prowadzących oraz Uczelni takich pracowników, którzy podnoszą jej poziom; Do Pani Dr na początku miałam sceptyczne podejście poprzez doświadczenia z poprzednich semestrów, jednak Pani Doktor w tym semestrze należą się wielkie ukłony! Chyba żaden z wykładowców przez 3 lata moich studiów nie potrafił tak dobrze prowadzić zajęć, w taki sposób, by student faktycznie coś z nich wyniósł! Przygotowania do kolokwium to było już jedynie powtórzenie, bo przez cały semestr Pani Doktor dbała o to, żebyśmy wiedzę w całości wyciągały z zajęć. Mam nadzieję, że będę*

*miała jeszcze przyjemność uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez Panią Doktor; Dr prowadzi zajęcia w sposób kreatywny, różnorodny, atmosfera na zajęciach zachęca do uczęszczania na nie; Jedne z najlepszych zajęć w jakich brałam udział, dużo wniosły. Pani Doktor była zawsze przygotowana, posiadała dużą wiedzę, którą się z nami dzieliła.*

*Nastawienie do studenta (szacunek) jest istotnym wymiarem relacji edukacyjnej: Dziękuję za poważne podchodzenie do studentów oraz do nauczanego przedmiotu. Da się odczuć, że na wykładzie jest miejsce (prócz treści merytorycznych) na rozmowę, jak się czujemy, co jest dobrze, co jest nie tak - to zainteresowanie jest bardzo miłe. Wykład oceniam bardzo wysoko, wykład naprawdę interesujący, w pamięć zapadają zdjęcia, filmy; Pani Doktor to najmiłsza osoba, jaką udało mi się spotkać w trakcie 5 lat studiów. Przykro, że zajęcia trwały tylko jeden semestr. Wielu wykładowców powinno uczyć się od Pani Doktor szacunku, zaangażowania, empatii oraz podejścia do studenta;*

*Inspirowanie do samodzielnego myślenia to kolejny wymiar relacji edukacyjnej: Przygotowanie, podejście do przedmiotu i studenta pełne profesjonalizmu. Oby Uniwersytet zatrudniał jak najwięcej właśnie takich osób, które swoją wiedzą, doświadczeniem prowadzeniem przedmiotu potrafią zainspirować studenta do nauki, poszukiwań, refleksji i odkrywania nowych dróg w docieraniu do wiedzy. Serdecznie dziękuję; Jestem pod wrażeniem wiedzy, sposobu prowadzenia zajęć umiejętności przekazywania wiedzy studentowi. Pani magister inspirowuje studenta do poszukiwania odpowiedzi na zagadnienia tematyczne jednocześnie prowadzi ćwiczenia w sposób interesujący i zrozumiały, zachęca do dialogu, rozważań, jest zawsze przygotowana, profesjonalna, zaciekawia tematem swoich zajęć; Pani prowadzi niezwykle ciekawe zajęcia, dawała nam bardzo dużo okazji do samodzielnego myślenia oraz rozwijania w nas naszych zainteresowań*

*Ważnym elementem procesu dydaktycznego jest jasność kryteriów zaliczenia: Bardzo surowo oceniane prace, krytyczne uwagi dotyczące wystąpień, pytania na pisemnym zaliczeniu było bardzo trudno sformułowane (dużo osób nie rozumiało co ma wykonać w poszczególnym zadaniu); Brak obiektywnego oceniania, brak przekazywania wiedzy a później niskie ocenianie za braki, które wynikają z braku przekazu*

*Studenci dokonali również oceny nauczycieli, którzy współpracują z uczelnią w ramach realizacji praktyk studenckich i zatrudnieni są w ramach umowy -zlecenia: Bardzo czekałam na tę ankietę. :) Pani Magister jest kompetentną i otwartą osobą. Swoją postawą względem nas, sympatią, szacunkiem i kreatywnością inspirowała do poszerzania wiedzy i umiejętności. Zajęcia z Panią były przyjemnością, a nie obowiązkiem, ze względu na ich ciekawą formę, treści i sposób przekazywania wiedzy. Po zajęciach czuję się przygotowana*

do pracy z dziećmi i zmotywowana do poszerzania wiedzy szczególnie o edukacji alternatywnej. Bardzo żałuję, że na IV roku nie będziemy miały już z Panią zajęć, chociaż mam głęboką nadzieję, że być może coś jeszcze się zmieni, bo jestem głodna nowej wiedzy i czerpania przykładu z postawy nauczycielskiej i wiedzy Pani Magister. Gdyby nie tacy nauczyciele jak Pani, zmotywowana doświadczeniami z praktyk w SP nr 9, prawdopodobnie opuściłabym studia z przekonaniem, że nie chcę być nauczycielem. Dzięki Pani wiem, że da się *INACZEJ!*;

Studenci cenią sobie dostępność prowadzącego w trakcie konsultacji i kontakt mailowy: : Brak odpowiedzi na kontakt mailowy; Niedostępność na zajęciach stacjonarnych oraz spóźnianie się; Pan doktor nie zawsze był obecny na konsultacjach;

Badani wyrażali również krytyczne oceny, zarówno co do postaw prowadzących, jak i jakości zajęć dydaktycznych. Brak kontaktu ze studentami, nieprzygotowanie do prowadzonych zajęć, nie słowność co do ustalonych terminów zajęć, brak poprawniej oceny studenta - 5 za kontakty sms to raczej nie jest ocena za wiedzę. Bardzo negatywnie oceniam te ćwiczenia z Szanowną Mgr. Bardzo nie na miejscu "opowieści" o samobójstwie wychowanka oraz innych podopiecznych a także rodzicach podopiecznych, ta Pani nie ma pojęcia komu przekazuję tak poufne informacje; Egzamin z opóźnieniem, skrócony czas, do ostatniej chwili nie wiadomo na jakiej platformie odbędzie się egzamin. Kontakt z jedną osobą z roku. Dzięki uprzejmości tej osoby wszyscy wiedzą. Informacje przekazywane na ostatnią chwilę. 1 pytanie na 1 minutę wcale nie było czymś oczywistym. Trzeba było o to prosić. Niestosowne komentarze; Mam nadzieję, że z Panią Profesor nie będę już miała nic do czynienia w następnym roku. To studenci w większości prowadzili te zajęcia. Pani profesor dodawała tylko anegdoty ze swojego życia, czasami nic nie wnoszące do tematu. Kiedy studenci mieli problemy techniczne przed prezentacją, zamiast pomóc im, obraziła się, że rozmawiają (próbując podłączyć rzutnik, nie o prywatnych sprawach) w trakcie tego jak opowiadała jakąś historię z życia osobom w ławkach, po czym zamilkła i wyszła. Trzeba było ją później znaleźć i przeprosić, tak jakby to studentki zrobiły coś złego. Obniżyła za tą sytuację oceny za prezentację. Mam wrażenie, że Pani Profesor nie ma szacunku do studentów, traktuje ich z góry; Nic nie wyniosłam z zajęć; Pani dr ma bardzo słabe podejście do studenta. Jedne ćwiczenia poprowadzone online, na drugie przyszła Pani z niepełnosprawnością ruchową i Pani w ogóle się nie pojawiła. Ocena wystawiona z ćwiczeń nie wiadomo na jakiej podstawie i za co. Podejście do wykładanego przedmiotu bardzo słabe, brak zainteresowania wykładanym przedmiotem i studentami; ani jest nie zaangażowana w swoją pracę. Nie prowadziła wykładów. Materiał przesłany do nauki na zaliczenie był bardzo trudny i było go

*dużo, bez przerobienia materiału egzamin było bardzo ciężko zdać. Rest był bardzo trudny i słabo sprecyzowany stąd duża ilość ocen dostatecznych. Moim zdaniem przedmiot bardzo interesujący i na czasie. Jestem zawiedziona poprowadzeniem wykładów; Prowadzącemu zdarzało się niejednokrotnie rzucać seksistowskie komentarze w kierunku studentek*

Zgodnie z § 6 ust. 3 Uchwały nr 2624 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. informacje dotyczące poszczególnych nauczycieli pochodzące z ankiet i hospitacji są wykorzystywane w okresowych ocenach pracowników. Każdy z nauczycieli ma dostęp do wyników ankiet w swoim profilu USOS.

#### ***Wnioski (rekomendacje dla WZJK):***

Należy utrzymywać wysoki standard prowadzenia wykładów i ćwiczeń

***Realizacja rekomendacji WZDK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:*** Uwagi krytyczne dotyczące osób prowadzących zajęcia były brane pod uwagę w czasie ocen pracowników. Fakt niskiego wskaźnika dotyczącego osób biorących udział w badaniu uniemożliwił zastosowanie wobec tych osób procedur przewidzianych w tego typu przypadkach. Zalecono, by osoby te podlegały ściślejszemu monitorowaniu przez kierowników Katedr i Zakładów.

Kierownicy Katedr i Zakładów posiadają wgląd w opinie wystawiane nauczycielom akademickim przez studentów i w przypadku osób negatywnie opiniowanych przez studentów podjęli z nimi indywidualne rozmowy.

Pracownicy informowani byli o znaczeniu konsultacji w procesie kształcenia - wskaźnik dostępności osób w czasie konsultacji wyraźnie wzrósł w stosunku do ubiegłego roku.

#### **4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW**

Monitorowanie warunków kształcenia i organizacji studiów na Wydziale Nauk o Edukacji UwB odbywa się według kryteriów zawartych w § 9 Uchwały 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 roku. W ankiecie wzięło udział 93 studentów, co stanowi 6,5 % uprawnionych. Przedmiotem oceny są następujące obszary:

1) ocena zasobów bibliotecznych, dostępu do komputerowych baz danych, w szczególności ich aktualizowania pod kątem potrzeb pracowników, studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych,

Biblioteka Wydziału Nauk o Edukacji, obecnie **Biblioteka Pedagogiczna Biblioteki Uniwersyteckiej** jest specjalistyczną biblioteką naukową wchodzącą w skład systemu informacyjno-bibliotecznego Uniwersytetu w Białymstoku. Od 1 października 2019 weszła w skład struktury organizacyjnej Biblioteki Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia w Białymstoku. Biblioteka w swoich zbiorach posiada 120680 woluminów w tym książki (102529 woluminów), czasopisma (17236 woluminów) oraz zbiory specjalne (915 sztuk). Biblioteka udostępnia 46 baz ogólnouczelnianych osiągalnych z komputerów UwB oraz prywatnych, które uzyskały specjalny dostęp oraz 2 bazy własne Uniwersytetu w Białymstoku dostępne w formie Open Access (Podlaska Biblioteka Cyfrowa i Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku). Przez system biblioteczny *ALEPH* udostępniane są również inne bazy (5 baz) ogólnodostępne (np. baza publikacji pracowników UwB, prac doktorskich itp.).

Czytelnia (ogólna i naukowa) posiada 73 miejsca dla czytelników, 10 stanowisk komputerowych - 9 z dostępem tylko do katalogów systemu bibliotecznego UwB, w tym 1 dostosowany do użytkowników niepełnosprawnych wyposażony w specjalistyczne oprogramowanie oraz 1 z dostępem do systemu USOSWeb.

Osoby z niepełnosprawnością kończyn górnych mają możliwość korzystania z klawiatury z powiększonymi klawiszami oraz nakładki zapobiegającej omyłkowemu wciśnięciu klawiszy, w razie potrzeby także z urządzenia umożliwiającego obsługiwanie komputera bez użycia rąk (mysz sterowana głową). W bibliotece znajduje się także kserokopiarka, z której korzystają potrzebujący studenci z niepełnosprawnością. W razie konieczności, istnieje możliwość wypożyczenia na potrzeby studenta urządzeń przenośnych, w tym laptopy i maszynę do pisania brajlem z Centrum Wsparcia Studentów i Doktorantów Niepełnosprawnych.

W roku akademickim 2021/2022 na stan biblioteki wpłynęło 726 woluminów, w tym 589 książek i 137 czasopism oraz numery czasopism z bieżącej prenumeraty. Z zakupów pochodzi 463 vol., zaś 364 od darczyńców. Częstotliwość dokonywania zakupów książek odbywa się dwa razy w tygodniu lub częściej w zależności od potrzeb zgłaszanych przez pracowników naukowo-dydaktycznych bądź studentów po akceptacji przedstawionych tytułów przez Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej.

W celu analizy nowości wydawniczych codziennie przeglądane są strony internetowe wydawnictw naukowych, księgarń i innych dystrybutorów z dziedziny pedagogiki i psychologii oraz nauk pokrewnych (np. GWP, PWN, naukowa.pl, itp.), oraz nowości wydawniczych w hurtowniach książek. Systematycznie odwiedzane są lokalne księgarnie i antykwariaty (raz na 2 tygodnie).

Zarówno w czytelni, jak i wypożyczalni zamówienia realizowane są na bieżąco. W przypadku dużej ilości złożonych zamówień czas ich realizacji może wydłużyć się do 15 minut. Na bieżąco opracowywane są również nowe wydawnictwa. W wyjątkowych przypadkach (w sytuacji potrzeby konsultacji z fachowcami dziedzinowymi, w sytuacji braku opisu w NUKAT) czas opracowania może wydłużyć się do tygodnia (wówczas opis bibliograficzny wymaga tylko uzupełnienia w późniejszym czasie o hasła przedmiotowe).

Księgozbiór Biblioteki Pedagogicznej jest bardzo bogaty, systematycznie wzbogacany. Studenci mają dostęp do elektronicznych baz danych (m.in. EBSCO) natomiast w czytelni studenci mają dostęp do wielu czasopism naukowych polskich i zagranicznych

**Tabela 10.** Częstotliwość korzystania z poszczególnych bibliotek i czytelni przez studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z POSZCZEGÓLNYCH BIBLIOTEK I CZYTELNI	Przynajmniej kilka razy w tygodniu	Kilka razy w miesiącu	Kilka razy w roku	Rzadziej	Brak odpowiedzi
Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia	1,7	7,4	14	74,4	2,5
Biblioteka jednostki uniwersyteckiej, w której Pan/Pani studiuje.	13,2	21,5	23,1	40,5	1,7
Inna, niewymieniona wyżej biblioteka	0,8	21,5	28,9	45,5	3,3

Ankietowani studenci korzystają głównie z Biblioteki Wydziałowej, która jest w ich ocenie dobrze wyposażona w niezbędną literaturę naukową. W świetle otrzymanych danych 713,2% studentów korzysta z czytelni i/lub biblioteki Wydziału Nauk o Edukacji UwB przynajmniej kilka razy w tygodniu, natomiast 21,5 kilka razy w miesiącu. Należy zwrócić uwagę na fakt, że mimo powrotu na uczelnię studentów i nieograniczonego dostępu do

biblioteki i uczelni w roku 2021/2022 wskaźniki mówiące o częstotliwości korzystania z bibliotek im. Jerzego Giedroycia biblioteki Wydziałowej nie uległy istotnym zmianom.

**Tabela 11.** Ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziałowej przez studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB

<b>OCENA WYBRANYCH ASPEKTÓW KORZYSTANIA Z GŁÓWNEJ BIBLIOTEKI UNIwersYTECKIEJ ORAZ BIBLIOTEKI WYDZIAŁU NAUK O EDUKACJI</b>	1-ocena najniższa	2	3	4	5-ocena najwyższa	Brak odpowiedzi
Dostępność literatury podstawowej	0,8	3,3	17,4	39,7	30,6	8,3
Ogólne zasoby księgozbioru w zakresie tematyki studiów	0,8	2,5	16,5	37,2	34,7	8,3
Aktualność księgozbioru	1,7	5	22,3	34,7	28,1	8,3
Sprawność obsługi	2,5	2,5	9,9	35,5	41,3	8,3
Godziny otwarcia	0,8	7,4	20,7	33,1	30,6	7,4
Warunki pracy	0,8	3,3	15,7	31,4	40,5	8,3
Możliwość korzystania z elektronicznych baz danych	0	8,3	16,5	33,1	33,1	9,1

Wybrane aspekty korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Nauk o Edukacji studenci oceniają bardzo dobrze (najwięcej jest najwyższych ocen o ocen 4). Podobnie jak w latach ubiegłych studenci podkreślali głównie takie walory jak sprawność obsługi, przyjazność obsługi oraz warunki pracy (zwłaszcza w czytelni). Badani studenci jako docenili możliwość korzystania z elektronicznych baz danych, dostępność literatury podstawowej oraz ogólne bogactwo księgozbioru w zakresie tematyki studiów w Bibliotece Wydziału Nauk o Edukacji. Zasoby księgozbioru Biblioteki Uniwersyteckiej uzyskały 70,3% ocen bardzo dobrych i dobrych (4). Najmniejsze zadowolenie studenci wyrażali w stosunku do aktualności księgozbioru. Parametry najniżej ocenione stanowią kierunek poprawy warunków kształcenia i organizacji studiów.

1) *ocena jakości infrastruktury dydaktycznej (sale dydaktyczne, ich wyposażenie w środki audiowizualne, wyposażenie laboratoriów, dostęp do Internetu) i jej dostosowania do liczby studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych,*

Liczba i wielkość sal wykładowych, ćwiczeniowych i seminaryjnych oraz ich wyposażenie w pełni dostosowana jest do liczby studentów Wydziału NoE. Sale wykładowe



wyposażone są w nagłośnienie, wideoprojektory i ekrany zdalnie sterowane. Wszystkie sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone są w krzesła z odkładanymi stolikami, w krzesła z pulpitemi lub tradycyjne ławki z krzesłami, a także w tablice standardowe, suchościeralne lub flipchart. Wszystkie Katedry i Zakłady wyposażone są w komputery i drukarki. Pracownicy tych jednostek mogą korzystać z sieci Internet, oprogramowania służącego do edycji dokumentów, wykonywania obliczeń w badaniach.

Z uwagi na konieczność prowadzenia zajęć zdalnie i/lub hybrydowo sale wykładowe zostały dodatkowo wyposażone. Stworzono 20 stanowisk do zdalnego nauczania – komputery wyposażone w kamery, mikrofony, głośniki.

W raportowanym roku akademickim, nie realizowano większych remontów. W ramach zakupów środków trwałych, na potrzeby funkcjonowania Auli im. Janusza Korczaka zakupiono projektor laserowy o wartości ponad 75 000,00 zł. Dodatkowo zakupiono i zainstalowano 2 monitory interaktywne 75 cali (20 000 zł) i pięć telewizorów do sal. W roku akademickim 2021/2022 uruchomiona została w budynku B winda dla osób z niepełnosprawnością oraz dokonano montażu poręczy w budynku A (26 000 zł).

Pieczę nad bezkolizyjnym wykorzystywaniem pomieszczeń sprawuje Wydziałowy Administrator, natomiast za właściwe zarządzanie salami dydaktycznymi odpowiadają osoby układające rozkład zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. W całym budynku Wydziału dostępna jest bezprzewodowa sieć Internetu Wi-Fi. W nowej części wydziału w salach specjalnie do tego wyposażonych odbywają się zajęcia warsztatowe z zakresu malarstwa, rzeźby, tańca, śpiewu czy teatru. Aula wyposażona jest w system nagłośnienia konferencyjnego, system prezentacji obrazu dlatego też w Auli dydaktyczno-widowskiej oprócz wykładów odbywają się również przedstawienia, koncerty, konferencje, sympozja naukowe. Sala jest klimatyzowana, ze sterowanymi roletami okiennymi i sterowanym oświetleniem. Aula zapewnia znakomite warunki do realizacji zajęć studentom Wydziału Nauk o Edukacji UwB. Zagospodarowany jest również teren wokół auli - parkingi oraz usytuowane wśród zieleni elementy małej architektury na świeżym powietrzu. Wyremontowano hol przy czytelnicy oraz hol przy auli (A326) oraz Zagospodarowano teren amfiteatru ( naprawa murków, wymiana siedzisk z desek (deska jesionowa), naprawa pokrycia dachu altany).

Wszystkie pomieszczenia dziekanatów są wyposażone w kserokopiarki i niszczarki. Na parterze budynku znajdują się ogólnodostępne samoobsługowe kserokopiarki.

Na parterze oraz półpiętrach budynku znajdują się tablice, na których studenci mogą zamieszczać informacje o organizowanych imprezach. Koła naukowe i organizacje studenckie mają do dyspozycji gabloty umieszczone na korytarzach. W holach Wydziału znajdują się

przestrzenie wykorzystywane do ekspozycji wystawienniczej. Przy Katedrach i Zakładach zawieszono są gabloty przeznaczone do umieszczania informacji dotyczących rozwoju naukowego pracowników tych jednostek oraz informacji dla studentów (godziny konsultacji oraz realizacji zajęć dydaktycznych). Poza tym gabloty znajdują się przy dziekanatach wszystkich kierunków i są wykorzystywane do przekazywania informacji niezbędnych studentom.

Budynki Wydziału są w większości dostosowane pod względem architektonicznym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Znajdują się w nich podjazdy dla wózków, dwie windy, sześć toalet. Studenci z dysfunkcją narządu ruchu mają organizowane zajęcia w części dostępnej. W jednej z sal wykładowych zainstalowana jest tzw. pętla induktofoniczna umożliwiająca osobom słabosłyszącym lepszą jakość słyszenia podczas prowadzonych w niej zajęć. Na potrzeby przeprowadzenia egzaminu istnieje możliwość zainstalowania małej, przenośnej pętli induktofonicznej. Drzwi katedr, zakładów, dziekanatów i sekretariatów opatrzone zostały informacjami w piśmie punktowym (tzw. alfabet Braille'a).

Studenci Wydziału Nauk o Edukacji mogą korzystać z nowoczesnej hali sportowej mieszczącej się w pobliżu budynku dydaktycznego wydziału, tj. przy ul. Świerkowej 20A. Na bazę rekreacyjną hali sportowej składa się pełno-wymiarowe boisko do piłki ręcznej, siłownia, mała sala służąca do zajęć aerobiku, gimnastyki oraz tańca.

W budynku znajdują się dwa bufety oraz kilka automatów z napojami zimnymi, gorącymi i słodczymi. Na każdej kondygnacji budynku znajdują się sanitariaty. Wydział posiada własny parking, z którego korzystają pracownicy (parking wewnętrzny) i studenci.

**Tabela 12.** Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>OCENA JAKOŚCI INFRASTRUKTURY DYDAKTYCZNEJ WYKORZYSTYWANEJ W PROCESIE NAUCZANIA</b>	Bardzo dobrze	Dobrze	Przeciętnie	Źle	Bardzo źle	Nie dotyczy	Brak odpowiedzi
sale wykładowe	26,4	38	18,2	13,2	4,1	0	0
sale ćwiczeniowe	24	37,2	24,8	9,1	2,5	2,5	0
środki audiowizualne i multimedialne	22,3	40,5	29,8	3,3	1,7	2,5	0
wyposażenie laboratorium	12,4	22,3	15,7	1,7	1,7	46,3	0
dostęp do Internetu	9,1	15,7	22,3	19	27,3	6,6	0

Jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania oceniona została przez badanych wysoko. Dotyczy to zarówno stanu sal wykładowych (64,4%), środków audiowizualnych i multimedialnych (62,8%), sal ćwiczeniowych (61,2%), wyposażenie laboratorium (34,7%), przy czym warto podkreślić, że przy tym kryterium prawie połowa badanych (46,3%) zaznaczyła w tym przypadku odpowiedź „nie dotyczy”. Najniższy wynik dotyczy możliwości dostępu do Internetu (12,8%). Mimo że Wydział NoE dysponuje bardzo dobrą infrastrukturą, to w stosunku do ubiegłego roku oceny studentów były niższe.

**Tabela 13.** Ocena funkcjonowania pracowni komputerowej w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>OCENA FUNKCJONOWANIA PRACOWNI KOMPUTEROWEJ</b>	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Brak odpowiedzi
Czy godziny otwarcia umożliwiają korzystanie z pracowni?	11,6	47,1	31,4	5,8	1,7	2,5
Czy liczba stanowisk komputerowych jest wystarczająca?	13,2	47,1	21,5	8,3	6,6	3,3
Czy stanowisko komputerowe spełnia Pana/Pani oczekiwania?	13,2	38	28,1	9,1	8,3	3,3
Czy w razie potrzeby pracownicy pracowni udzielają fachowej pomocy?	34,7	38	24	0	0,8	2,5

Jak wynika z danych zaprezentowanych w Tabeli 13 funkcjonowanie pracowni komputerowej studenci oceniają wysoko. Dotyczy to przede wszystkim fachowej pomocy udzielanej przez pracowników (69,7%), liczby stanowisk komputerowych (50,3%), ale również godzin otwarcia (58,7%) oraz oceny stanowisk komputerowych (41,2%)

**Tabela 14.** Częstotliwość korzystania z pracowni komputerowej

przez studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>CZĘSTOTLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z PRACOWNI KOMPUTEROWEJ</b>	<b>%</b>
Kilka razy w tygodniu	0
Kilka razy w miesiącu	7,4
Kilka rzy w semestrze	24
Rzadziej	19
W ogóle nie korzystam	47,9
Nie zaznaczono żadnej odpowiedzi	1,7

Wskaźniki określające częstotliwość korzystania z pracowni komputerowej wskazują, że zmniejsza się, w stosunku do ubiegłego roku, liczba studentów korzystająca z pracowni komputerowej przynajmniej kilka razy w tygodniu. Pozostałe wskaźniki znacznie wzrosły (z wyjątkiem kategorii: w ogóle nie korzystam). Powrót zajęć stacjonarnych spowodował, że studenci częściej korzystają z pracowni komputerowej.

**Tabela 15.** Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>OGÓLNA OCENA FUNKCJONOWANIA PRACOWNI KOMPUTEROWEJ</b>	<b>%</b>
Bardzo dobra	12,4
Dobra	38,8
Przeciętna	15,7
Zła	1,7
Bardzo zła	1,7
Nie mam zdania	28,9
Brak odpowiedzi	0,8

Funkcjonowanie pracowni komputerowej ocenia pozytywnie (*bardzo dobrze i dobrze* – 51,2%). Złe oceny stanowią wyjątki, brak jest wskazań: *bardzo źle*, jedna trzecia (28,9%) studentów deklaruje, że nie ma w tej kwestii zdania. Pojedyncze osoby odpowiedziały na pytanie dotyczące propozycji dotyczących usprawnienia funkcjonowania pracowni. Oto

przykładowe wypowiedzi: *Potrzeba nowego sprzętu lub naprawa obecnego; Szybszy dostęp do internetu, większą szybkość komputerów; Usprawnienie lub wymianę sprzętu komputerowego.* W sprawie oceny funkcjonowania pracowni komputerowej na 121 osób wypełniających ankiet 33 zamieściły komentarze. W większości osoby nie zgłaszały żadnych zastrzeżeń

2) *ocena dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia tj. kierunków studiów, programów studiów, sylabusów przedmiotów, rozkładu zajęć dydaktycznych oraz wymiany studenckiej i doktoranckiej itp.,*

Na stronie Internetowej Wydziału NoE <http://pedagogika.uwb.edu.pl/> zamieszczone są informacje o poziomach, formach i kierunkach kształcenia, działalności naukowej pracowników naukowo-dydaktycznych oraz wymianie studenckiej. Na stronie zamieszczone są także plany i programy kształcenia. Sylabusy przedmiotów (w których zawarte są efekty uczenia się, treści przedmiotowe oraz literatura przedmiotu) zamieszczone są w USOSweb. Na stronie Internetowej zamieszczona jest także problematyka seminariów dyplomowych, aby ułatwić studentom dokonanie wyboru interesującego tematu pracy. W celu zapewnienia studentom możliwości e-mailowego kontaktowania się z nauczycielami akademickimi Dziekan zobowiązał wszystkich pracowników Wydziału Nauk o Edukacji do udostępnienia adresu e-mailowego w systemie USOSweb. Tam też zamieszczane są informacje o terminach konsultacji. Posiadamy wydziałowy profil na kanale YouTube, fanpage na Facebooku - w celach promocyjnych oraz pełniejszego wykorzystania możliwości Internetu do komunikowania się z kandydatami i studentami.

Aktualny harmonogram zajęć dydaktycznych na poszczególnych kierunkach dostępny jest zarówno w systemie USOS oraz na stronie internetowej Wydziału. Jest to możliwe dzięki praktycznej aplikacji programu „Planista”. Informacje dotyczące odwołanych zajęć, terminu ich odpracowania zamieszczane są systematycznie na stronie Internetowej i USOSweb.

**Tabela 16.** Częstotliwość odwiedzania strony internetowej Wydziału Nauk o Edukacji UwB przez badanych studentów (w%)

<b>CZĘSTOTLIWOŚĆ ODWIEDZANIA STRONY INTERNETOWEJ WYDZIAŁU NAUK O EDUKACJI</b>	<b>%</b>
Kilka razy w tygodniu	29,8

Kilka razy w miesiącu	38,8
Kilka razy w semestrze	23,1
Rzadziej	8,3
Jeszcze nie widziałem	0

Stronę internetową Wydziału odwiedzają wszyscy studenci. Regularna aktualizacja informacji ważnych dla studentów, wpisuje się w realizację oczekiwań osób studiujących. Należy zatem kontynuować zadanie polegające na systematycznej aktualizacji danych w zakresie osiągnięć kadry naukowo-dydaktycznej, wydarzeń naukowych, studenckich, społecznych, artystycznych.

**Tabela 17.** Dostęp i przejrzystość informacji na temat kształcenia w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>OCENA INFORMACJI ZAWARTYCH NA STRONIE INTERNETOWEJ WYDZIAŁU ZAPEWNIAJĄCYCH UZYSKANIE WIEDZY DOTYCZĄCEJ</b>	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Brak odpowiedzi
kierunku studiów	38,8	51,2	6,6	2,5	0,8	0
programu studiów	36,4	48,8	12,4	2,5	0	0
rozkładu zajęć dydaktycznych	45,5	42,1	6,6	5	0,8	0
możliwości wyjazdu na inne uczelnie w ramach programów wymiany studenckiej/doktorskiej	22,3	43	23,1	7,4	4,1	0

Zdaniem studentów przejrzysty jest układ treści zamieszczonych na stronie internetowej Wydziału dotyczy głównie kierunku studiów i rozkładu zajęć. Wysoko ocenione zostały informacje dotyczące rozkładu programu studiów oraz możliwości wyjazdu na inne uczelnie w ramach programów wymiany studenckiej. Wyniki przedstawione w tabeli wskazują na wysoką jakość prezentowanych treści (zgodnie z podanymi kryteriami) na stronie Wydziału.

**Tabela 18.** Zawartość sylabusów przedmiotów w systemie USOS

w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

OCENA ZAWARTOŚCI SYLABUSÓW PRZEDMIOTU W SYSTEMIE USOS ZAPEWNIĄCYCH UZYSKANIE WIEDZY DOTYCZĄCEJ:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Brak odpowiedzi
treści programowych przedmiotów	35,5	47,1	12,4	2,5	0,8	1,7
lektur przedmiotowych	43	47,9	4,1	3,3	0,8	0,8
kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów	30,6	43	12,4	9,1	3,3	1,7

Również wysoko ocenione zostały informacje zawarte w sylabusach przedmiotów zamieszczonych w systemie USOSweb: dotyczące lektur przedmiotowych (90,9%) treści programowych przedmiotów (82,6%). Najniżej ocenione zostały kryteria oceny zaliczanych przedmiotów, ale to w dalszym ciągu pozytywna opinia.

### 3) ocena organizacji zajęć

Na Wydziale Nauk o Edukacji UwB organizowane są zajęcia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym oraz zdalnym. W roku akademickim 2021/2022 rozkłady zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych były przygotowywane w module „Planista” systemu USOS. Każdy student i pracownik miał dostęp do rozkładu zajęć poprzez swoje konto indywidualne w USOS Web. Rozkład zajęć dostępny jest także na stronie internetowej Wydziału. Tam też zamieszczane są informacje o zmianach w rozkładzie (np. odwołanie zajęć, terminy ich odpracowywania itp.). Opracowywaniem rozkładów zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych zajmują się 2 współpracujące ze sobą osoby. Rozkład zajęć na studiach podyplomowych opracowywany jest przez pracowników administracji zajmujących się danymi studiami, a następnie prezentowane na stronie internetowej. Rezerwacja sal na potrzeby przeprowadzenia konferencji, spotkań, a także zajęć studentów z innych Wydziałów UwB odbywa się w porozumieniu z Dziekanem.

Pracownicy dziekanatu „przypisani” są do obsługi studentów z poszczególnych kierunków i stopni. Studenci studiów stacjonarnych mają dostęp do dziekanatu przez cztery dni w tygodniu w określonych godzinach. Jeden dzień (środa) jest wyłączony z obsługi studentów. Studenci studiów niestacjonarnych obsługiwani są w weekendy (dyżury pracowników administracji w soboty i w niedziele) w określonych godzinach.

**Tabela 19.** Częstotliwość odwiedzania dziekanatu  
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>CZĘSTOTLIWOŚĆ ODWIEDZANIA DZIEKANATU W CELU ZAŁATWIENIA SPRAW</b>	
Kilka razy w tygodniu	0,8
Kilka razy w miesiącu	6,6
Kilka razy w semestrze	43
Rzadziej	49,6

Częstotliwość odwiedzania dziekanatu jest podobna jak w roku ubiegłym. Przypomnę, że był to rok, w którym nauka odbywała się zdalnie. Porównywalna częstotliwość bezpośredniego załatwiania spraw w dziekanacie z poprzednim rokiem świadczy o tym, że zastosowane wówczas rozwiązania przyjęły się i studenci nadal chętnie korzystają z możliwości załatwienie wielu spraw w trybie online.

**Tabela 20.** Godziny otwarcia dziekanatu  
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>GODZINY OTWARCIA DZIEKANATU UMOŻLIWIAJĄCE SPRAWNE ZAŁATWIENIE SPRAW</b>	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak, ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Brak odpowiedzi
Czy godziny otwarcia dziekanatu umożliwiają załatwienie spraw?	19,8	44,6	17,4	13,2	5	0
Czy informacje dotyczące toku studiów przekazywane są przez pracowników dziekanatu w sposób wyczerpujący?	30,6	48,8	12,4	5,8	2,5	0
Czy informacje dotyczące spraw stypendialnych przekazywane są przez pracowników dziekanatu w sposób wyczerpujący?	21,5	42,1	22,3	9,1	4,1	0,8



Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli powyżej godziny otwarcia dziekanatu w opinii badanych studentów pozwalają na sprawne załatwienie ich spraw. Uznała tak ponad połowa badanych studentów (64,4%). Pozytywnie oceniono również sposób przekazywania informacji dotyczących toku studiów przez pracowników dziekanatu. Najniżej oceniono przekazywanie informacji dotyczących spraw stypendialnych.

**Tabela 21.** Ogólna ocena pracy dziekanatu  
w opinii studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>OGÓLNA OCENA PRACY DZIEKANATU</b>	
Bardzo dobra	27,3
Dobra	40,5
Przeciętna	19
Zła	5
Bardzo zła	1,7
Nie mam zdania	5,8
Brak odpowiedzi	0,8

Studenci mają w zdecydowanej większości *dobrą* i *bardzo dobra* opinię na temat pracy dziekanatu. Ponad połowa studentów (67,8%) dobrze i bardzo dobrze ocenia wykonywanie zadań przez pracowników administracyjnych Wydziału Nauk o Edukacji. Niewielki odsetek badanych (6,7%) uważa, że są one wykonywane na poziomie niezadowalającym. Oceny potwierdzone są komentarzami: *Nie mam żadnych zastrzeżeń; Wszystko jest super w dziekanacie. Dziekanaty kierunkowe - na chwilę obecną brak zastrzeżeń; Dziekanat ds. socjalno-bytowych - trochę lepsze poinstruowanie w sytuacjach dotyczących spraw studenckich w ramach tego dziekanatu; Dłuższe lub późniejsze godziny pracy. Przyjaźniej nastawiona kadra pracownicza.* W analizowanym roku nie ma krytycznych uwag pod adresem osób pracujących w dziekanatach

**Wnioski (rekomendacje dla WZJK):**

Utrzymać na dotychczasowym poziomie modernizacja i usprawnianie infrastruktury Wydziału. W miarę możliwości finansowych dokonać modernizacji pracowni komputerowej – wymiana

części sprzętu komputerowego. Należy kontynuować zadanie polegające na systematycznej aktualizacji danych zamieszczanych na stronie WWW Wydziału.

***Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:***

Modernizacja wydziału dokonywana jest zgodnie z możliwościami finansowymi.

Pracownicy administracyjni wydziału zostali poinformowani o opiniach studentów dotyczących różnych aspektów pracy dziekanatów oraz (w tym uwagach dotyczących konkretnych pracowników) pojawiających się w wypowiedziach studentów. W analizowanym roku nie było już takich uwag. Aktualizacja strony WWW wydziału jest monitorowana. Dokonana została aktualizacja zbiorów w bibliotece i czytelnicy wydziałowej,

## **5. MONITOROWANIE WSPARCIA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW W PROCESIE UCZENIA SIĘ**

Monitorowanie wsparcia studentów i doktorantów w procesie uczenia się realizowane jest zgodnie z zapisami § 11 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r.

System opieki i wspierania studentów w procesie uczenia się tworzą działania wielu podmiotów: władz Wydziału, nauczycieli akademickich, wydziałowych koordynatorów ds. wymiany studenckiej (krajowej – MOST i międzynarodowej – Erasmus+), Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego, opiekunów kół naukowych, opiekunów praktyk, pracowników biblioteki i administracji.

Na Wydziale realizowane są formy monitorowania bieżących potrzeb i problemów studenckich, które umożliwiają podjęcie właściwych i koniecznych działań podnoszących jakość funkcjonowania studentów. Wsparcie studentów Wydziału można ocenić jako bardzo wysokie. Świadczą o tym różnorodne formy i wymiary wsparcia.

*1) wsparcie dydaktyczne (m.in. powołanie opiekuna roku i opiekuna praktyk, konsultacje nauczycieli akademickich)*

Formą organizacyjno-dydaktycznego wsparcia studentów jest możliwość **elastycznego kształtowania przebiegu studiów** poprzez skorzystanie z Indywidualnego Planu Studiów i Programu Kształcenia (IPS) oraz Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Przyznawanie IPS i IOS regulowane jest właściwymi procedurami, ustalone indywidualnie i ma na celu

podnoszenie jakości kształcenia. Wspomniane formy indywidualizacji przeznaczone są dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej bądź posiadających określone zainteresowania naukowe.

W roku akademickim 2021/22 na Wydziale Nauk o Edukacji:

- Indywidualną Organizację Studiów (IOS) realizowało 27 studentów (11 na studiach stacjonarnych, 16 na niestacjonarnych);

Studenci mogą pracować z wykładowcami zarówno podczas zajęć, jak i podczas ich indywidualnych dyżurów – informacje na temat dyżurów dostępne są w USOS. Każdy z pracowników co tydzień realizuje konsultacje (w razie potrzeby również w formie zdalnej). Dziekan i prodziekani także pełnią dyżury w każdym tygodniu, służąc radą i pomocą w kształtowaniu indywidualnych ścieżek kształcenia i wszelkich spraw dotyczących organizacji i przebiegu toku studiów. Dyżury organizowane są w dogodnych dla studentów godzinach (również dla studentów niestacjonarnych). Do potrzeb studentów stacjonarnych i pracujących studentów studiów niestacjonarnych dostosowywane są również godzin pracy dziekanatów.

Istotną rolę w systemie opieki naukowo-dydaktycznej pełnią **pracownicy Biblioteki** Wydziału. Dzięki pełnionym dyżurom każdy student może uzyskać informację naukową, pomocną w realizacji zadań naukowych lub dydaktycznych.

Istotnym obszarem wsparcia studentów jest również pomoc w kształtowaniu ich **ścieżki zawodowej**. Pierwszą i zasadniczą formą takiego wsparcia jest przygotowanie i pomoc w realizacji praktyk zawodowych. Dużą rolę odgrywają tu opiekunowie praktyk, których powinności wobec studenta określone są w Regulaminie Praktyk. Studenci odbywają praktyki zawodowe, w trakcie których zapoznają się z funkcjonowaniem instytucji, które mogą być ich potencjalnymi miejscami pracy. Wsparciem rozwoju zawodowego studentów zajmuje się również Biuro Karier UwB. W swojej ofercie Biuro Karier świadczy studentom takie usługi jak pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe grupowe i indywidualne (w tym dla osób z niepełnosprawnościami), działania informacyjne, prezentacje firm na uczelni, poszukiwanie ofert pracy, praktyk i staży absolwenckich, organizacja targów pracy i sesji rekrutacyjnych. Formą wsparcia zawodowego studentów jest również proponowana przez Wydział oferta dalszego kształcenia na studiach podyplomowych oraz w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych Uniwersytetu w Białymstoku.

*2) wsparcie naukowe (m.in. działalność kół i obozów naukowych, organizacja konferencji studenckich i doktoranckich, udział w konferencjach)*

Pogłębianie wiedzy, nawiązywanie współpracy z organizacjami społecznymi, organizowanie konferencji i sympozjów, prowadzenie badań i realizacja projektów naukowych to zadania realizowane w ramach aktywności studentów w **kołach naukowych**. Opiekę organizacyjną i materialną nad kołami sprawuje Prodziekan ds. Nauki, a opiekę naukową i dydaktyczną sprawują nauczyciele akademicy.

W roku akademickim 2020/2021 studenci działali w 13 kołach naukowych. Studenci pod kierunkiem opiekunów naukowych organizowali spotkania naukowe, imprezy dydaktyczne i społeczne, wolontariat oraz przeprowadzili projekty naukowe.

Wydział wspiera i zachęca studentów (niezależnie od kierunku i stopnia studiów) do aktywnego uczestnictwa w działalności naukowej prowadzonej przez pracowników Wydziału lub pod ich opieką, w szczególności do publikowania wyników badań, udziału w konferencjach naukowych oraz studenckich kołach naukowych. Inicjatywy studenckie (w tym funkcjonowanie studenckich kół naukowych) są finansowane ze środków Wydziału. Pozwala to na organizację studenckich konferencji, sympozjów naukowo-dydaktycznych, dofinansowywanie **udziału studentów w konferencjach naukowych** webinariach warsztatach, wystawach, konkursach, projektach.

Bardzo ważną rolę w systemie opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami pedagogiki pełni **Program Mobilności Studentów (MOST)** 1 student studiów stacjonarnych skorzystał z możliwości uczestniczenia w programie Mobilności Studentów (MOST) i **Program Erasmus+** 7 studentów studiów stacjonarnych wyjechało w ramach programu Erasmus+ i 7 studentów przyjechało. Wspieranie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów zapewniają kierunkowi koordynatorzy ds. wymiany studenckiej. Zajmują się oni obsługą studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających w ramach programów wymiany studenckiej.

*3) wsparcie materialne (m.in. stypendia naukowe, zakwaterowanie w domach studenta),*

Istotnym elementem systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej jest **system stypendiów**. Studentom, którzy mają udokumentowane osiągnięcia sportowe, artystyczne oraz naukowe wypłaca się stypendia Rektora. Studenci, którzy uzyskali wysoką średnią ocen otrzymują stypendia Rektora dla najlepszych studentów za wysoką średnią ocen. **Pomoc materialna** studentom Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku przyznawana była na podstawie ustawy z dnia 27 lipca

2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 3012 r., poz. 572 z późn. zm.) oraz Regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom Uniwersytetu w Białymstoku. Formami wsparcia materialnego są stypendia socjalne, stypendia socjalne zwiększone, stypendia socjalne dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi.

Wszystkie formy pomocy materialnej (z wyjątkiem stypendium ministra za wybitne osiągnięcia) przyznawano przez Komisję Stypendialną ds. Studentów i Doktorantów Studiów Doktorskich UwB. W ramach ww. komisji pracował Zespół Stypendialny Wydziału Nauk o Edukacji.

Posiedzenia Zespołu Stypendialnego odbywały się co miesiąc w formie hybrydowej. Decyzje komisji zawarte zostały w protokołach i podane do wiadomości studentów w formie indywidualnych decyzji administracyjnych oraz na indywidualnych kontach w systemie USOSweb.

Pomoc materialna w roku akademickim 2021/2022

Komisja Stypendialna ds. Studentów i Doktorantów Studiów Doktorskich UwB w roku akademickim 2021/2022 rozpatrzyła pozytywnie następujące wnioski studentów Wydziału Nauk o Edukacji:

- 219 o stypendia socjalne,
- 21 o zapomogi,
- 26 o stypendia dla osób niepełnosprawnych
- 151 o stypendia rektora

Wszyscy studenci Wydziału Nauk o Edukacji ubiegający się o przydział miejsca w domu studenckim są kwaterowani w **Domu Studenta** nr 1 przy ul. Żeromskiego 1. Usytuowanie akademika pozwala na szybki dojazd do Kampusu Uniwersyteckiego oraz innych Wydziałów. Wysokość miesięcznych opłat za miejsce w akademiku w roku akademickim 2021/2022 wynosiła 400 zł.

#### *4) inne formy wsparcia (m.in. wsparcie dla studentów niepełnosprawnych)*

Wśród studentów są osoby zajmujące się **twórczością artystyczną** w dziedzinie muzyki, teatru, animacji kultury, plastyki. Na wniosek studentów bezpłatnie udostępniane są im przestrzenie ekspozycyjne, dydaktyczne służące realizacji ich pasji, zajęć poza planem studiów. Istotnym wymiarem działalności studentów jest ich **aktywność społeczna**, przejawiająca się w uczestnictwie w licznych inicjatywach prospołecznych i wolontaryjnych. W drugim semestrze roku akademickiego 2021/2022 aktywność studentów koncentrowała się na różnych formach pomocy i wsparcia mieszkańcom Ukrainy w związku z wybuchem wojny.

Wszystkie przestrzenie działalności artystycznej bądź społecznej studentów, organizowanie działalności kulturalnej powiązanej ze środowiskiem akademickim, otrzymują wsparcie ze strony władz Wydziału oraz pracowników naukowo-dydaktycznych.

W roku akademickim 2021/2022 aktywne było Studenckie Koło Teatralne StuKoT organizując spektakle przygotowane po opieką i reżyserią mgr M. Wojtkiewicz.

Formą wsparcia studentów jest powołana do istnienia w roku akademicki 2018/2019 **Akademicka Poradnia Psychologiczna** przy Wydziale Pedagogiki i Psychologii UwB. Poradnia oferuje studentom Uniwersytetu w Białymstoku indywidualne, bezpłatne konsultacje z zakresu poradnictwa psychologicznego. Działalność Akademickiej Poradni Psychologicznej jest kontynuowana i okazała się być bardzo ważnym elementem pomocy studentom w czasie pandemii.

**Studenci z niepełnosprawnością** mogą korzystać ze wsparcia w trakcie stałych dyżurów **Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych** funkcjonującego przy Centrum Wsparcia Studentów i Doktorantów Niepełnosprawnych UwB ([www.uwb.edu.pl/pełnomocnik-ds-osob-niepełnosprawnych](http://www.uwb.edu.pl/pełnomocnik-ds-osob-niepełnosprawnych)). Studentom

z niepełnosprawnością udzielana jest pomoc adekwatna do ich specyficznych potrzeb edukacyjnych. Studenci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mają wiele udogodnień w studiowaniu na UwB rozpoczynając już od procesu rekrutacji w trakcie którego, zgodnie z Uchwałą Senatu UwB w sprawie warunków i trybu rekrutacji, może ubiegać się o dostosowanie postępowania w sprawie przyjęcia na studia do swoich potrzeb zdrowotnych w postaci przyznania mu alternatywnych form wsparcia.

W roku akademickim 2021/2022 na Wydziale studiowało 23 studentów z niepełnosprawnością (stan na dzień 30.09.2021):

- 02-P – choroby psychiczne – 3,
- 04-O – choroby narządu wzroku – 8,
- 05-R – upośledzenie narządu ruchu – 6,
- 06-E – epilepsja – 1,
- 07-S – choroby układu oddechowego i krążenia – 2,
- 09-M – choroby układu moczowo-płciowego – 1,
- 10-N – choroby neurologiczne – 4,
- 11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego – 6,
- 12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe – 1.

\* Orzeczenie może zawierać do 3 symboli przyczyn niepełnosprawności, stąd suma poszczególnych schorzeń nie zgadza się z liczbą ogólną.

Wśród studentów dominują osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności – 7 i umiarkowanym – 10. Znaczny stopień niepełnosprawności posiadają 2 osoby.

Dotychczas wobec studentów Wydziału stosowano następujące alternatywne rozwiązania realizacji procesu dydaktycznego (na podstawie: Uchwały nr 2624 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dn. 18 grudnia 2019 r. w sprawie zasad wprowadzania i stosowania rozwiązań alternatywnych dla studiujących osób niepełnosprawnych; Zarządzenia nr 23 Rektora Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania asystenta dydaktycznego studentom i doktorantom z niepełnosprawnością oraz udzielaniu wsparcia w formie dodatkowych, indywidualnych zajęć dydaktycznych; oraz Zarządzenia nr 24 Rektora UwB z dnia 25 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu użyczenia sprzętu specjalistycznego ułatwiającego dostęp do informacji i zajęć niepełnosprawnym studentom i doktorantom Uniwersytetu w Białymstoku):

- wydłużenie czasu trwania zaliczeń/egzaminów,
- korzystanie z dodatkowych urządzeń rejestrujących przebieg zajęć,
- umożliwienie rozłożenia terminów egzaminów/zaliczeń w trakcie sesji i poza nią stosownie do indywidualnych potrzeb,
- zmiany formy egzaminu/zaliczeń z pisemnej na ustną lub odwrotnie,
- zastosowanie alternatywnych form zapisu arkuszy zaliczeń/egzaminów – druk w powiększonej czcionce.

Stosowane rozwiązania zostały zatwierdzone przez Dziekana w postaci akceptacji wniosków o zastosowanie alternatywnych rozwiązań wspierających studentów niepełnosprawnych w procesie kształcenia.

Formy i zasady realizacji alternatywnych rozwiązań w procesie kształcenia zostały przedstawione przez Pełnomocnika rektora d.s. osób z niepełnosprawnościami, Kierownikom Katedr, Zakładów i Pracowni, do realizacji przez pracowników.

Studentom słabowidzącym przetwarzano materiały dydaktyczne na formę elektroniczną umożliwiającą ich odczytywanie za pomocą programów powiększających i czytających tekst oraz na formę plików dźwiękowych (mp3), do odsłuchiwania.

W bibliotece znajduje się stanowisko komputerowe wyposażone w specjalistyczne oprogramowanie umożliwiające korzystanie z zasobów bibliotecznych osobom słabowidzącym. W razie potrzeby, istnieje możliwość wypożyczenia na potrzeby studenta

urządzeń przenośnych tj. powiększalniki, przenośna maszyna do pisania brajlem. Osoby z niepełnosprawnością rąk mają możliwość korzystania z klawiatury z powiększonymi klawiszami oraz nakładki zapobiegającej omyłkowemu wciśnięciu klawiszy, w razie potrzeby także z urządzenia umożliwiającego obsługiwanie komputera bez użycia rąk (mysz sterowana głową).

W bibliotece znajduje się także kserokopiarka, z której korzystają potrzebujący studenci niepełnosprawni. W sali wykładowej 204 jest zainstalowana pętla indukcyjna, pozwalająca osobom niedosłyszącym na lepszą jakość słyszenia podczas prowadzonych w niej zajęć. Na potrzeby przeprowadzenia egzaminu istnieje możliwość zainstalowania małej, przenośnej pętli indukcyjnej.

Budynki Wydziału są w większości dostosowane pod względem architektonicznym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Znajdują się w nich podjazdy dla wózków, dwie windy, sześć toalet. Studenci z dysfunkcją narządu ruchu mają organizowane zajęcia w części dostępnej.

Każdego roku wielu studentów korzysta z alternatywnej formy wychowania fizycznego.

W systemie wspierania studentów, w ich szeroko rozumianym rozwoju, ważną rolę odgrywają sami studenci. Wysoko ceniona jest współpraca z **Wydziałową Radą Samorządu Studentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB**. Samorząd Studencki wspiera bądź inicjuje wiele przedsięwzięć studenckich, które z kolei uzyskują wsparcie kolegium dziekańskiego.

Studenci znajdują również wsparcie w kwestii **rozwiązywania zgłaszanych skarg**, rozwiązywania konfliktów. Skargi i wnioski zgłaszane przez studentów kierowane są do Prodziekana ds. Studiów Stacjonarnych. Skuteczność załatwiania spraw jest wysoka. Wszystkie zgłaszane problemy rozwiązywane są na bieżąco z uwzględnieniem interesu stron konfliktu. Studentów obowiązuje Kodeks Etyki Studenta Uniwersytetu w Białymstoku opracowany przez Samorząd Studencki ([www.pedagogika.uwb.edu.pl/files/file/PDF/rozne/Kodeks\\_Etyki\\_Studenta.pdf](http://www.pedagogika.uwb.edu.pl/files/file/PDF/rozne/Kodeks_Etyki_Studenta.pdf)).

##### *5) dostępność informacji o formach wsparcia.*

O możliwościach wsparcia studentów i jego zakresie studenci są powiadamiani za pomocą informacji zamieszczanych na stronach internetowych Wydziału oraz Uniwersytetu w Białymstoku, w mediach społecznościowych (wydziałowy profil Facebook), informacji udzielanych w Dziekanacie Spraw Socjalnych i Praktyk Studenckich. Ważnym źródłem wiedzy w tym zakresie są również informacje zamieszczane na tablicy ogłoszeń przy dziekanacie,



informacje udzielane przez Samorząd Studentów Wydziału oraz przez pracowników naukowo-dydaktycznych. System pomocy materialnej co roku jest aktualizowany i dostosowywany do potrzeb studentów.

Ważnym narzędziem wspierania procesu dydaktycznego jest strona internetowa Wydziału oraz platforma USOSweb. Formy i zakres udostępnianej informacji są zgodne z potrzebami różnych grup odbiorców i łatwe do odnalezienia. – sprzyja temu czytelna konstrukcja strony internetowej zawierająca wyodrębnione strefy: kandydata, studenta i absolwenta. Na stronie WWW Wydziału uwzględnione są informacje dotyczące form i wymiarów wsparcia studentów w procesie uczenia się. Dotyczą one wymiaru organizacyjno-dydaktycznego, naukowego, materialnego, w zakresie indywidualnych potrzeb edukacyjnych studentów, rozwijania zainteresowań naukowych i artystycznych, inicjatyw studenckich, stypendiów, znalezienia pracy, nawiązaniu kontaktu z pracodawcami i innych.

Ważnym elementem zapewniającym publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji jest możliwość pobrania ze strony internetowej Wydziału określonych procedur i dokumentów zatwierdzonych przez Radę Wydziału. Studenci i absolwenci Wydziału mają dostęp do informacji dotyczących możliwości dalszego kształcenia np. studiów podyplomowych, Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych UwB.

***Wnioski (rekomendacje dla WZJK):***

Kontynuować wszystkie formy wsparcia na dotychczasowym poziomie

***Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:***

Wydział NoE poświęca wiele uwagi. Opieka nad studentami sprawowana jest systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy zarówno na płaszczyźnie naukowo-dydaktycznej jak również organizacyjno-administracyjnej.

## **6. MONITOROWANIE MOBILNOŚCI STUDENTÓW I DOKTORANTÓW ORAZ STOPNIA UMIĘDZYNARODOWIENIA KSZTAŁCENIA**

Monitorowanie mobilności studentów i doktorantów oraz stopnia umiędzynarodowienia kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji następuje według kryteriów zawartych w § 10 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. Przedmiotem oceny i analizy jest:

*1) funkcjonowanie wymiany studentów i doktorantów w ramach umów pomiędzy uczelniami w zakresie programów mobilności studentów i doktorantów*

Studenci Wydziału Nauk o Edukacji UwB mają możliwość uczestniczenia w programie Mobilności Studentów (MOST) i programie Erasmus+. Z wyjazdu w ramach programu MOST w roku akademickim 2020/2021 skorzystał 1 student. Program ERASMUS+ jest międzynarodowym programem współpracy między uczelniami skierowanym do szkół wyższych, ich studentów, nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych.

W ramach programu ERASMUS + w roku akademickim 2021/2022 z Wydziału Nauk o Edukacji na uczelnie partnerskie wyjechało 7 studentów, 10 nauczycieli akademickich, 4 pracowników administracyjnych, 7 studentów przyjechało na Wydział.

*2) funkcjonowanie sformalizowanego systemu zasad zaliczania osiągnięć studentów i doktorantów (punktów i ocen)*

W ramach wymiany międzynarodowej na Wydziale Nauk o Edukacji funkcjonują zasady uznawania przedmiotów zaliczonych przez studentów w trakcie pobytu za granicą zatwierdzone przez Prodziekana ds. studiów stacjonarnych.

Od kilku lat dobrze sprawdza się wydziałowa procedura rozliczania studentów odbywających część studiów na uczelni partnerskiej (w ramach programu ERASMUS+ i innych umów dwustronnych z uczelniami partnerskimi). Opracowany jest wykaz przedmiotów składających się na ofertę dydaktyczną w jęz. angielskim. Na stronie internetowej uruchomiona jest zakładka: ERASMUS+, gdzie umieszczone są informacje o uczelniach partnerskich, zasadach i terminach rekrutacji do programu, informacje dla studentów przyjeżdżających (*Incoming Students*). Zostało uruchomienie forum, dzięki któremu studenci Wydziału mogą wymieniać się doświadczeniami z pobytu na uczelniach zagranicznych.

*3) wykorzystanie doświadczeń zdobytych przez studentów i doktorantów podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach pod kątem poprawy jakości kształcenia (np. uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej, zmiana sposobu prowadzenia zajęć)*

Kontynuowana są działania polegające na tym, że studenci, którzy zaliczyli pobyt w ramach programu Erasmus+ uczestniczą w procesie rekrutacji kandydatów na wyjazd na

studia do uczelni zagranicznej. Podczas rozmowy kwalifikacyjnej udzielają kandydatom praktycznych informacji i wskazówek dotyczących organizacji, przebiegu studiów, systemu kształcenia, warunków zaliczania przedmiotów a także życia studenckiego w wybranych uczelniach za granicą. Ich doświadczenia zdobyte podczas kształcenia realizowanego na innych uczelniach wykorzystywane są w przygotowywaniu oferty zajęć dla studentów zagranicznych.

*4) opinie przekazane przez studentów i doktorantów przyjeżdżających (polskich i zagranicznych) na temat realizowanych na uczelni studiów w stosunku do oczekiwań w tym zakresie (np. sprawy organizacyjne, życie studenckie, system nauczania, relacje student/doktorant - nauczyciel akademicki).*

Wydziałowy Koordynator Programu Erasmus+ jest w stałym kontakcie ze studentami zagranicznymi przyjeżdżającymi na Wydział w ramach wymiany zagranicznej. Ich opinie są uwzględniane przy doskonaleniu systemu i procedur. Weryfikacji podlegają przedmioty oferowane tej grupie studentów. Podejmowane są również systematyczne działania zmierzające do zapewnienia odpowiednich warunków studentom przebywającym na Wydziale w ramach programów wymiany studenckiej.

W roku akademickim 2021/22 zostało uruchomione konto na facebook'u: „Erasmus+ Wydział Nauk o Edukacji UwB”, na którym umieszczane są aktualne informacje na temat realizacji programu na wydziale, np. o rekrutacji, o organizowanych spotkaniach w ramach realizacji programu.

Na stronie internetowej Wydziału funkcjonuje zakładka *Ex-Erasmus*, gdzie studenci przyjeżdżający na Wydział NoE, jak i wyjeżdżający na uczelnie partnerskie, dzielą się doświadczeniami ze zrealizowanych kursów w Polsce i za granicą. Często przyjmują one postać fotorelacji, przekazywania informacji dotyczących języka, kuchni, obyczajowości ale również merytorycznych kwestii dotyczących studiowania.

W roku akademickim 2021/2022 zrealizowanych zostało 5 badań ankietowych, w których uczestniczyli studenci biorący udział w wymianie międzynarodowej pomiędzy partnerskimi uczelniami, a Wydziałem Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku.

Tabela 19. Ocena wybranych elementów procesu dydaktycznego w opinii studentów uczestniczących w wymianie międzynarodowej

<b>Jak oceniasz...</b> (w skali 0-5 pkt)	
...kontakt z Wydziałowymi koordynatorami programu wymiany studenckiej	<b>5,0</b>
...zorganizowanie przyjazdu oraz wsparcie ze strony uczelni	<b>4,5</b>
...warunki panujące w domu studenta	<b>4,0</b>
...ocena pracy dziekanatu	<b>5,0</b>
...wyposażenie laboratoriów (gdy dotyczy)	-
... kontakt nauczyciela ze studentem	<b>4,5</b>
...wybór przedmiotów	<b>4,5</b>
...jakość prowadzonych zajęć	<b>5,0</b>
... zbiory biblioteczne	<b>4,0</b>
... motywowanie nauczyciela do pracy	<b>5,0</b>

Dokonana ewaluacja obejmowała warunki ogólne dotyczące Uczelni tj. organizację międzynarodowej wymiany studentów (m.in. kontakt z biurem, kontakt z wydziałowym koordynatorem, świadczona przez Uniwersytet pomoc), warunki zakwaterowania w akademiku oraz parametry dotyczące Wydziału. Wśród nich ocenie poddano pracę nauczycieli (m.in. motywacja do pracy, kontakt ze studentami, realizację zajęć zgodnie z rozkładem, jakość zajęć, przygotowanie nauczyciela do zajęć z uwzględnieniem wykorzystanych metod i środków oraz poziom język obcego). Wymienione parametry otrzymywały wysokie oceny – najczęściej 5. Również wysoko oceniona została infrastruktura Wydziału tj. wyposażenie sal dydaktycznych, biblioteka, praca dziekanatu, funkcjonowanie bufetu.

Ankietowani studenci poleciliby swoim kolegom studiowanie na Uniwersytecie w Białymstoku. Wybrane wypowiedzi: *Porównując organizację programów studiów i administracji na wydziale z macierzystą uczelnią, chociaż obie mają różną dynamikę, mają wspólny cel, którym jest zapewnienie jakości kształcenia. Program oferuje szeroką gamę przedmiotów, które są bardzo interesujące i praktyczne do zastosowania w przyszłości. Programy studiów mieszają się z Erasmusem i hiszpańskimi studentami, a administracja jest naprawdę dobra. Moim zdaniem wymiana studencka i program studiów są bardzo dobre i dobrze zorganizowane. Zakwaterowanie w akademiku jest naprawdę dobre, ale zawsze były problemy z pralkami i kuchnią, są przepełnione. Standard akademika jest dobry w stosunku do ceny. Mniej rasizmu w akademiku.*

**Wnioski (rekomendacje dla WZJK):**

Należy kontynuować działania w zakresie szeroko rozumianego umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego. W miarę możliwości objęcie badaniami ankietowymi studentów realizujących program Erasmus+, MOST.

***Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:***

Mobilność studentów oraz stopień umiędzynarodowienia kształcenia w ramach umów partnerskich z uczelniami zagranicznymi jest systematycznie monitorowane. Zostało uruchomione konto na facebook’u: „Erasmus+ Wydział Nauk o Edukacji UwB”, na którym umieszczane są aktualne informacje na temat realizacji programu na wydziale, np. o rekrutacji, o organizowanych spotkaniach w ramach realizacji programu.

**7. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW**

Uzyskanie opinii absolwentów uczelni o przebiegu odbytych studiów nastąpiło na podstawie § 12 Uchwały nr 2614 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r. Odbywa się ono poprzez przeprowadzanie anonimowych badań ankietowych dotyczących programu nauczania, kadry dydaktycznej, organizacji procesu kształcenia i osiągniętych efektów edukacji. Liczba absolwentów studiów uprawnionych do wypełniania ankiety - 464, liczba wypełnionych ankiet wyniosła 56, co stanowi **12.06%** osób (więcej o 1,2% niż rok wcześniej).

**Tabela 23.** Ocena nabytych kompetencji  
w opinii absolwentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>OCENA NABYTYCH W CZASIE STUDIÓW KOMPETENCJI</b>	Bardzo dużym	Dużym	Średnim	Małym	Bardzo małym	Brak odpowiedzi
Znajomości zagadnień teoretycznych	30,4	51,8	12,5	1,8	3,6	
Umiejętności rozwiązywania praktycznych problemów	17,9	35,7	30,4	12,5	3,6	
Zdolności do wykonywania zawodów zgodnych z profilem ukończonych studiów	17,9	37,5	26,8	8,9	8,9	

Umiejętności pracy zespołowej	39,3	39,3	14,8	3,6	3,6	
Umiejętności komunikacyjnych z innymi ludźmi	37,5	41,1	17,9	0	3,6	
Umiejętności samodzielnego dokształcania się	37,5	32,1	25	0	3,6	1,8
Wiedzy o świecie	21,4	37,5	28,6	7,1	5,4	
Możliwości realizacji własnych zainteresowań	19,6	39,3	16,1	19,6	5,4	

Ukończone studia umożliwiły absolwentom w dużym lub bardzo dużym stopniu nabycie wielu kompetencji. W ocenie badanych ukończone studia wyposażyły ich przede wszystkim w znajomość zagadnień teoretycznych (81,2%), umiejętności pracy zespołowej (78,6%),) oraz i umiejętności komunikacyjne z innymi ludźmi z (78,6%), umiejętności samodzielnego dokształcania się (69,6%). Zdecydowanie w omawianych kryteriach dominowały oceny wyrażające pozytywną opinią dotyczącą nabytych w czasie studiów kompetencji.

**Tabela 24.** Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego  
w opinii absolwentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>OCENA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW PROCESU DYDAKTYCZNEGO W OPINII ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU NoE</b>	<b>Bardzo dobrze</b>	<b>Dobrze</b>	<b>Przeciętnie</b>	<b>Źle</b>	<b>Bardzo źle</b>	<b>Nie dotyczy</b>
Wykłady	28,6	44,6	21,4	1,8	3,6	0
Ćwiczenia i konwersatoria	35,7	42,9	14,3	3,6	1,8	0
Seminaria i proseminaria	53,6	26,8	3,6	8,9	7,1	0
Przedmioty fakultatywne	21,4	41,1	16,1	1,8	1,8	14,3
Lektoraty	32,1	33,9	19,6	7,1	3,6	3,6
Warsztaty i laboratoria	26,8	35,7	21,4	0	1,8	12,5
Praktyki i zajęcia poza Uczelnią	28,6	41,1	8,9	3,6	1,8	14,3
Indywidualne konsultacje	28,6	35,7	12,5	1,8	3,6	17,9
Organizacja studiów (rozkład zajęć)	7,1	25	35,7	17,9	14,3	0

Zdecydowana większość badanych absolwentów najwyżej (*bardzo dobrze* i *dobrze*) oceniła seminaria i proseminaria (79,4%), ćwiczenia i konwersatoria (78,6%), lektoraty (66%), oraz praktyki i zajęcia poza uczelnią (59,7%). Wszystkie oceniane kryteria – poza organizacją studiów\_ uzyskały przewagę ocen bardzo dobrych i dobrych. Absolwenci w swoich komentarzach wyrażali akceptację proponowanych im rozwiązań dotyczących studiowania oraz wskazywali, co należałoby zmienić w celu polepszenia jakości studiowania. Podobnie jak w poprzednich latach wskazywali przede wszystkim na potrzebę organizowania większej liczby zajęć praktycznych, które mogłyby być realizowane w ramach zajęć przewidzianych w programie studiów, a więcej zajęć praktycznych w formie warsztatów, aby rozwijać kompetencje miękkie niezbędne w pracy z drugim człowiekiem

**Tabela 25.** Ocena kompetencji pracowników Wydziału Nauk o Edukacji UwB w opinii absolwentów (w%)

<b>OCENA KOMPETENCJE NAUCZYCIELI AKADEMICKICH I INNYCH PRACOWNIKÓW WYDZIAŁU NoE</b>	Wysoki poziom profesjonalizmu	Raczej wysoki poziom profesjonalizmu	Zróżnicowany poziom profesjonalizmu	Raczej niski poziom profesjonalizmu	Niski poziom profesjonalizmu	Brak odpowiedzi
Wśród profesorów i doktorów habilitowanych	41,1	32,1	23,2	1,8	1,8	0
Wśród doktorów	41,1	33,9	23,2	0	1,8	0
Wśród magistrów	35,7	39,3	21,4	0	1,8	1,8
Wśród pracowników dziekanatu	21,4	28,6	33,9	7,1	8,9	0
Wśród pracowników sekretariatu	21,4	33,9	30,4	5,4	7,1	1,8

Badani absolwenci wysoko ocenili poziom kompetencji pracowników Wydziału Nauk o Edukacji UwB. W opinii badanych najwyższy poziom kompetencji (*wysoki* i *raczej wysoki*) charakteryzuje doktorów (75%), magistrów (75%), w następnej kolejności profesorów i doktorów habilitowanych (73,2), oraz pracowników sekretariatu i dziekanatu. Dominowały oceny: *wysoki poziom* i *raczej wysoki poziom*.

**Tabela 26.** Ocena ponownego wyboru kierunku studiów i uczelni w opinii absolwentów Wydziału Nauk o Edukacji UwB (w%)

<b>PONOWNY WYBÓR KIERUNKU STUDIÓW I UCZELNI</b>	
Ten sam kierunek na UwB	51,8
Ten sam kierunek na innej uczelni	7,1
Inny kierunek UwB	21,4
Inny kierunek na innej uczelni	19,6
Brak odpowiedzi	0

Ponad połowa badanych absolwentów (51,8%) ponownie wybrałoby ten sam kierunek na Uniwersytecie w Białymstoku jako miejsce swoich studiów.

Od 19 listopada 2013 r. działa na Wydziale Nauk o Edukacji UwB powołana przez Dziekana Rada Absolwentów Wydziału Nauk o Edukacji. W jej skład wchodzi znakomici absolwenci, którzy sprawują ważne funkcje w życiu społecznym, kulturalnym i politycznym w Białymstoku i województwie (skład Rady Absolwentów: <http://pedagogika.uwb.edu.pl> – strefa absolwenta). Członkowie Rady Absolwentów wydają opinie m.in. nt. programu studiów, oferty studiów podyplomowych, miejsca odbywanych praktyk, programu praktyk zawodowych, sylwetki absolwenta, itp.

***Wnioski (rekomendacje dla WZJK):***

Absolwenci wysoko oceniają przydatność ukończonych studiów oraz poszczególne elementy procesu dydaktycznego, w którym uczestniczyli. Wydział NoE prowadzi właściwe działania w kontekście jakości prowadzonych studiów. Tym niemniej należy kontynuować starania mające na celu zrealizowanie zgłaszanych przez absolwentów postulatów.

***Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:***

W stosunku do poprzedniego raportowanego roku akademickiego wzrosła liczba ankiet wypełnianych przez absolwentów. Na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zwiększona jest liczba godzin przedmiotów nastawionych na rozwijanie kompetencji miękkich studentów oraz wymiar godzin praktyk (konsekwencja zmiany standardów kształcenia nauczycieli). Zaznaczyć należy, że wymiar godzin przeznaczonych na praktyki nie jest zależny od jednostek wydziałowych, wynika on między innymi ze standardów przewidzianych dla poszczególnych kierunków studiów.



## **8. MONITOROWANIE RELACJI Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM W ODNIESIENIU DO PROGRAMU STUDIÓW**

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Wydział dostosowuje swoją koncepcję kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym do rynku pracy.

Pracownicy Wydziału Nauk o Edukacji Uniwersytetu w Białymstoku współpracują z pracodawcami w ramach funkcjonowania Rad Programowych na powołanych na kierunkach studiów. Od roku akademickiego 2020/2021 funkcjonują Rady ds. organizacji i akredytacji kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Nauk o Edukacji, w skład których wchodzi przedstawiciele interesariuszy. Poza tym na Wydziale funkcjonuje Rada Absolwentów, która pełni rolę Rady Pracodawców. W jej skład wchodzi przedstawiciele m. in. instytucji oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych, samorządowych. Wydział utrzymuje także kontakt z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, poprzez m.in. Biuro Karier.

Pracodawcy jako interesariusze zewnętrzni biorą bezpośredni lub pośredni udział w opiniowaniu koncepcji kształcenia oraz propozycji zmian w programie kształcenia. Poza tym interesariuszy zewnętrznych zaprasza się do współpracy w zakresie realizacji zajęć dydaktycznych, w pracach i projektach badawczych. Pracodawcy zapraszani są do konsultacji efektów uczenia się, programu studiów, koncepcji kształcenia, programu praktyk. W ramach wymiany doświadczeń oraz potrzeb rynku pracy postulują niejednokrotnie o wprowadzenie określonych treści kształcenia oraz przedmiotów, które umożliwią studentom nabycie określonych kompetencji (w tym również miękkich), jako pożądanых na rynku pracy. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przejawia się również w zakresie realizacji praktyk zawodowych – liczba, kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów z ramienia instytucji, umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

W roku akademickim 2021/2022 wydział NoE podpisał z kolejnymi instytucjami porozumienie o współpracy. Współpraca z Wydziałem Nauk o Edukacji niesie również wymierną korzyść dla otoczenia społeczno-gospodarczego, poprzez możliwość podniesienia kompetencji i uzupełnienia wykształcenia pracowników, a także pozyskanie nowych kadr z grona absolwentów, a nawet studentów. W rozmowach pracodawcy często podkreślają wysoki poziom przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu. Przekłada się to na

zatrudnienie wielu absolwentów w zakładach pracy, prowadzonych przez współpracujących z Wydziałem pracodawców.

Opinie pracodawców o poziomie zatrudnionych absolwentów są w miarę możliwości uwzględniane w programach studiów. Pozwalają również na diagnozę aktualnych potrzeb rynku pracy i przyczyniają się do podniesienia poziomu przygotowania zawodowego przyszłych pracowników.

***Wnioski (rekomendacje dla WZJK):***

Kontynuować działania mające na celu zacieśnienie relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

***Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:***

Nie było rekomendacji

## **9. MONITOROWANIE KARIER ZAWODOWYCH ABSOLWENTÓW STUDIÓW**

Z punktu widzenia współpracy z pracodawcami istotne znaczenie ma również działalność uczelnianego Biura Karier. We współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzona jest przez Biuro Karier analiza losów absolwentów kierunku dostarczająca informacji na temat przydatności na rynku pracy zakładanych efektów uczenia się. Rezultaty ankiet wskazują na ich wysoką przydatność i zgodność z wymaganiami rynku pracy. We współpracy z Biurem Karier UwB uzyskiwane są opinie pracodawców o poziomie zatrudnianych absolwentów oraz karierach zawodowych absolwentów, które stanowią impuls do namysłu nad zmianami w programie studiów.

Biuro Karier publikuje roczne raporty dotyczące monitorowania karier zawodowych absolwentów oraz opinii pracodawców. Badania losów absolwentów stanowią sposób na zweryfikowanie tego, w jakim stopniu studia na Uniwersytecie w Białymstoku przygotowują studentów do wejścia na rynek pracy. Pomagają w ustaleniu stopnia teoretycznego oraz praktycznego przygotowania, a także wskazują elementy, które należy zmienić w celu ułatwienia startu zawodowego. Opracowania te stanowią ważne sugestie w udoskonalaniu oferty edukacyjnej. Ostatnie raporty to: Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2019/2020 w 3 lata po ukończeniu (wypełniły ankietę 52 osoby co stanowi 11% liczby absolwentów) i Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2020/2021 (wypełniły ankietę 63 osoby, co stanowi 10% liczby badanych) - Raport z badań (autorem obu opracowań jest dr Szymon C. Czupryński).

Ostatnie Badania Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2020/2021<sup>4</sup> wskazują na to, że większość absolwentów UwB (78%) posiadała zatrudnienie. Ponad połowa badanych absolwentów (84%) stwierdziła, że wykonywana praca jest zgodna z profilem ukończonych studiów (*w pełni zgodna* i *w ogóle zgodna*). Problemów z zatrudnieniem nie miało 78% absolwentów. Aż 84% ankietowanych pracowało w czasie studiów i deklaruje, że dało się pogodzić studia z pracą. Większość absolwentów pozytywnie oceniło praktyki proponowane im w czasie studiów (69%). Tylko 77 % absolwentów deklaruje, że wykorzystania w pracy umiejętności nabyte podczas studiów.

Dane zawarte w raporcie badania losów absolwentów sprzed 3 lat omówione były w sprawozdaniu z poprzedniego roku.

***Wnioski (rekomendacje dla WZJK):***

Realizowana jest współpraca z Biurem Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów. Aktualne raporty autorstwa dr Szymona C. Czupryńskiego z Biura Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku należy udostępnić Władzom Dziekańskim oraz zespołom monitorującym jakość kształcenia na Wydziale Nauk o Edukacji UwB.

***Realizacja rekomendacji WZDJK oraz UZJK z poprzedniego roku akademickiego:***

Kontynuowana jest współpraca z Biurem Karier UwB w zakresie Badania Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku. Pracownicy Wydziału NoE mają dostęp do raportów przygotowanych przez Biuro Karier UwB.

---

<sup>4</sup> „Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku rocznika 2020/2021. Raport z badań”, Białystok, luty – marzec 2022, autorstwa dr Szymona C. Czupryńskiego z Biura Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku